

Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning

Gemeente Rhenen

2013

Beleidsregels ter uitwerking van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2013.

Deze Beleidsregels zijn op 23 april 2013 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld en treden in werking op 1 januari 2013.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Belangrijk element in de Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna Wmo) is het compensatiebeginsel (artikel 4, eerste lid Wmo): de opdracht aan de gemeente om aan personen met beperkingen voorzieningen te bieden op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hen in staat stellen:

1. een huishouden te voeren
2. zich te verplaatsen in en om de woning
3. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel
4. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan

Deze wettelijke opdracht is uitgewerkt in de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2013 van de gemeente Rhenen.

Bij het bepalen van de voorzieningen houdt de gemeente rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager, waaronder verandering van woning in verband met wijziging van leefsituatie, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien (Artikel 4, tweede lid Wmo).

De te treffen maatregelen dienen proportioneel en verantwoord (doeltreffend, doelmatig en afgestemd op de situatie van de aanvrager) te zijn.'

Het doel van de Wmo is het bevorderen van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie, in het bijzonder van burgers die daarbij beperkingen ondervinden (artikel 1, g onder 5 en 6 juncto artikel 4, eerste lid Wmo). De mate waarin iemand hierbij beperkingen ondervindt is afhankelijk van:

- a. de aard en ernst van zijn beperkingen,
- b. zijn fysieke leefomgeving en
- c. (de beschikbaarheid van hulp en ondersteuning in) zijn sociale omgeving

Het compenseren van beperkingen vereist dus een op het individu toegesneden oplossing.

Een zelfde beperking, maar in een andere fysieke omgeving of met een ander ondersteunend netwerk zal andere compenserende maatregelen vereisen. Er wordt getoetst aan objectieve normen. Een objectieve norm is hoe een persoon zonder beperkingen in een vergelijkbare sociale situatie zijn leven zou inrichten.

Bij de doelstelling van de wet past het daarom beter om de verantwoordelijkheid van de gemeente te omschrijven in termen van het te realiseren resultaat.

Een clausulering van het compensatiebeginsel is nodig: het te behalen resultaat moet niet in absolute termen worden geformuleerd. De beperkingen kunnen immers zodanig ernstig zijn dat volledige compensatie eenvoudig niet mogelijk is of alleen tegen zeer hoge kosten te realiseren. De door gemeenten te treffen maatregelen dienen daarom proportioneel te zijn, de te maken kosten dienen in verhouding te staan tot het te behalen

resultaat. Daarnaast dient de getroffen maatregel verantwoord te zijn: doeltreffend, doelmatig en afgestemd op de situatie van de aanvrager.

HOOFDSTUK 2 REIKWIJDTE VAN DE VERORDENING

Ter bepaling van de reikwijdte van de verordening geldt een aantal algemene uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn in de verordening opgenomen en worden hieronder toegelicht.

Noodzakelijk of langdurig noodzakelijk

(artikel 2, onder a Wmo)

Noodzakelijk wil zeggen dat de persoon met beperkingen uitsluitend met behulp van de voorziening in staat blijft zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. De voorziening moet noodzakelijk zijn; niet gewenst of gemakkelijk. De noodzaak zal meestal een medische noodzaak zijn. Er wordt een onderscheid gemaakt in noodzakelijk en langdurig noodzakelijk. Noodzakelijk is van toepassing op hulp bij het huishouden: daar kan zowel kortdurende als langdurende noodzakelijkheid tot een verstrekking leiden.

Voor woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen is langdurig noodzakelijk een voorwaarde. Langdurig noodzakelijk wil zeggen dat de persoon met beperkingen niet alleen aangewezen moet zijn op een Wmo voorziening, maar dat dit tevens voor langere tijd geldt.

Langdurig noodzakelijk heeft te maken met de afgrenzing met de hulpmiddelen die op basis van de Zorgverzekeringswet beschikbaar wordt gesteld. Deze hulpmiddelen worden doorgaans voor 6 maanden in bruikleen gegeven. Dat wil evenwel niet zeggen dat de grens van langdurig noodzakelijk op 6 maanden ligt. De grens wordt eerder bepaald door de vraag: gaat het probleem over of is het blijvend. Als iemand een probleem heeft dat 8 of 10 maanden zal duren maar daarna over zal zijn, mag er van worden uitgegaan dat geen sprake is van langdurige noodzaak. Dat geldt overigens niet bij een aanvrager die terminaal is. Als de levensverwachting bijvoorbeeld 4 maanden is, is duidelijk dat het probleem voor betrokkene blijvend is. Er moet dan uitgegaan worden van langdurige noodzaak. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de zogenaamde Moeilijk Objectieerbare Aandoeningen (MOA). Het komt voor dat de cliënt beperkingen ondervindt in zijn zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie, maar dat daarvoor niet direct een medische oorzaak kan worden aangewezen. De aangevraagde voorziening kan mogelijk antirevaliderend werken. Een zorgvuldig onderzoek van een medisch adviseur is hierbij van groot belang.

Goedkoopst compenserend

(artikel 2, onder b Wmo)

Met het begrip compenserend wordt bedoeld wat volgens objectieve maatstaven verantwoord en toereikend is. Hiervan is sprake als een voorziening, dan wel een combinatie van voorzieningen, de beperkingen die de persoon op een bepaald gebied ondervindt wegneemt, dan wel aanzienlijk vermindert. Hierbij hoeft een voorziening niet aan alle wensen van betrokkene, hoe invoelbaar deze wellicht moge zijn, tegemoet te komen.

Goedkoopst compenserend betekent primair dat de voorziening compenserend moet zijn. In het geval dat meerdere voorzieningen als compenserend kunnen worden aangemerkt, wordt gekozen voor de goedkoopste voorziening.

Gericht op een persoon met beperkingen

(artikel 1 onder 6 en artikel 2, Wmo)

Met het op de persoon met beperkingen gericht zijn, wordt een tweetal punten bedoeld:

1. Er is altijd één individuele aanvrager die de voorziening verzoekt, c.q. voor wie de voorziening aangevraagd wordt. De voorziening moet voor deze persoon noodzakelijk zijn in het kader van de Wmo; de voorziening moet op die persoon gericht zijn.
2. De voorziening wordt alleen verstrekt ten behoeve van de persoon met beperkingen zelf. Medegebruik van Wmo voorzieningen is mogelijk. Voorbeelden daarvan zijn:

- aangepaste auto waarin anderen mee kunnen rijden;
- automatische deuropener aan de gemeenschappelijke toegangsdeur van een flat waar ook andere bewoners dan de persoon met beperkingen gebruik van maken.

In principe worden voorzieningen verstrekt die men zelfstandig kan gebruiken. Wanneer de persoon met beperkingen de voorziening niet zonder hulp kan gebruiken, maar deze wel de enige adequate oplossing biedt voor het probleem, kan deze bij uitzondering worden toegekend.

Kosten voorziening in redelijke verhouding tot resterende technische levensduur

Als de voorziening een aanpassing betreft, dan wordt rekening gehouden met de geschatte technische levensduur van het object dat moet worden aangepast. Het betreft een concretisering van het feit dat de te treffen maatregel proportioneel dient te zijn.

Voorbeelden:

- in de afweging voor een woningaanpassing wordt betrokken dat bouwvallige woningen, woonschepen en binnenschepen een kortere levensduur hebben dan woningen in normale staat van onderhoud;
- een eigen auto komt in aanmerking voor aanpassing als deze nog minimaal vijf jaar meegaat.

Algemeen Gebruikelijk (artikel 3, onder a)

Een voorziening die algemeen gebruikelijk is wordt niet verstrekt vanuit de Wmo. Op grond van de volgende criteria wordt een voorziening als algemeen gebruikelijk beschouwd:

- normaal in de handel verkrijgbaar;
- op grote schaal door personen zonder beperkingen aangeschaft dan wel gebruikt;
- niet specifiek voor personen met beperkingen bedoeld en/of ontwikkeld;
- niet veel duurder dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel;
- kosten als gevolg van een gebeurtenis die niet in direct verband staat met de beperking.

Voorbeelden:

product : lage instapfiets, fiets met hulpmotor, hendelmeng kraan, thermostaatkraan;
 dienst : openbaar vervoer;
 uitgaven: aanschaf gladde vloerbedekking na verhuizing.

In de bijlagen bij deze beleidsregels is een lijst van algemeen gebruikelijke voorzieningen opgenomen.

Slechts bij uitzondering kan de gemeente besluiten om toch over te gaan tot het verstrekken van een algemeen gebruikelijke voorziening. De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft in dit kader de volgende uitzonderingssituaties benoemd:

- Als door de beperkingen plotseling zaken vervangen moeten worden, die voorheen adequaat waren en die zonder de beperkingen niet vervangen zouden zijn;
- De aanvrager heeft een inkomen dat door aantoonbare kosten van de handicap onder de geldende bijstandsnorm dreigt te komen.

Het college moet wel onderzoeken of de aangevraagde voorziening ook voor de persoon van de aanvrager, gezien diens specifieke behoeften en persoonskenmerken, als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd.

HOOFDSTUK 3 WIJZE VAN VERSTREKKING VAN VOORZIENINGEN

Artikel 6 van de Wmo bepaalt het volgende:

"Het college van burgemeester en wethouders biedt personen die aanspraak hebben op een individuele voorziening de keuze tussen het ontvangen van een voorziening in natura of het ontvangen van een hiermee vergelijkbaar persoonsgebonden budget, tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan"

Er zijn drie vormen van verstrekking van individuele voorzieningen mogelijk. Allereerst is er de voorziening in natura. Dat wil zeggen dat het college de aanvrager een voorziening verstrekt die hij kant en klaar krijgt. Artikel 6 Wmo bepaalt dat er een verplicht alternatief voor een individuele voorziening in natura geboden moet worden en wel in de vorm van een persoonsgebonden budget. Dat is de tweede vorm van verstrekking. De derde vorm van verstrekking is de financiële tegemoetkoming.

In dit hoofdstuk wordt alleen ingegaan op het persoonsgebonden budget. De in natura verstrekkingen en de financiële tegemoetkomingen komen aan de orde in de volgende hoofdstukken.

3.1. Het persoonsgebonden budget (Pgb)

(artikel 23 Wmo)

Artikel 6 van de Wmo geeft aan dat als er overwegende bezwaren bestaan tegen het verstrekken van een persoonsgebonden budget, dit niet als keuzemogelijkheid hoeft te worden geboden. Artikel 23 van de Verordening verplicht tot het uitwerken van deze overwegende bezwaren in beleidsregels. In de volgende situaties is een PGB niet mogelijk:

Uitsluitingen

De situaties waarin geen persoonsgebonden budget als alternatief wordt aangeboden voor een individuele voorziening zijn de volgende:

- a. Het betreft een toekenning voor het collectief vervoer, een auto, of autobus;
- b. De persoon met beperkingen is jonger dan 18 jaar en het betreft een compensatieverzoek ten behoeve van een roerende woonvoorziening, vervoersvoorziening of een rolstoel;
- c. Aan de persoon met beperkingen is door het college intensieve deskundige begeleiding toegekend voor het indienen van een compensatieverzoek en het betreft een compensatieverzoek ten behoeve van een woonvoorziening, vervoersvoorziening of rolstoel;
- d. Het is voorzienbaar dat in de (medische) situatie van de persoon met beperkingen zich binnen de looptijd van het persoonsgebonden budget een ingrijpende wijziging voordoet en het betreft een compensatieverzoek ten behoeve van een woonvoorziening, vervoersvoorziening of rolstoel;
- e. Het betreft een toekenning voor een voorziening die reeds in natura is verstrekt of een aanpassing daaraan;
- f. De persoon met beperkingen heeft bij een eerder verstrekt persoonsgebonden budget dit niet of niet op de juiste wijze verantwoord;
- g. De persoon met beperkingen heeft bij een eerder verstrekt persoonsgebonden budget niet voldaan aan de in de beschikking gestelde verplichtingen.
- h. De persoon niet in staat wordt geacht om de regie over het persoonsgebonden budget te voeren, tenzij er iemand is die dit kan overnemen.
- i. Het betreft een toekenning voor HbH 3

In bovenstaande situaties wordt vanuit efficiencyoverwegingen de keuze voor een Pgb niet aangeboden. De overwegingen daarvoor zijn de volgende:

1. Onder efficiencyoverwegingen kan ook het verantwoord laten functioneren van het collectief vervoerssysteem vallen. Het college heeft een zwaarwegend belang om

- zoveel mogelijk belanghebbenden te laten deelnemen aan het collectief vervoer, om het collectief vervoerssysteem in stand te houden;
2. Het betreft unieke en dure voorzieningen die in geval van in natura verstrekking door de gemeente worden geleased. Vanwege de leaseconstructie zou een Pgb waarmee een aanvrager zelf een vergelijkbare voorziening kan verwerven altijd hoger zijn dan de gemeentelijke uitgave in natura. Bovendien zijn er praktische problemen met het vaststellen van een budget voor onderhoud en verzekering, omdat de kosten sterk zijn gerelateerd aan het gebruik. Dit geldt voor auto, autobus en gesloten buitenwagens;
 3. De voorziening zal kortere tijd adequaat zijn dan de looptijd van het budget. (De looptijd van het budget is gelijk aan de afschrijvingstermijn van het geïndiceerde middel)
 4. Bij de in natura verstrekking kunnen de in deze situatie verstrekte voorzieningen worden hervestrekt. Omdat hervestrekking van een door een cliënt met een Pgb gekocht middel zeer complex, zo niet onmogelijk is, ontstaan hoge extra kosten. Dit treedt op bij voorzieningen voor kinderen, voorzover die voorzieningen mee moeten groeien, en bij mensen bij wie te voorzien is dat de (medische) situatie zich binnen de looptijd van het budget ingrijpend zal wijzigen;
 5. De uitsluiting van een aanpassing aan een reeds in natura verstrekt middel voorkomt dat één voorziening twee eigenaren krijgt. Voor een reeds verstrekt middel dat nog adequaat is wordt geen Pgb verstrekt.
 6. De genoemde uitsluitingen onder g en h betreffen situaties dat een persoon met beperkingen in het verleden niet goed met een Pgb is omgegaan. Bijvoorbeeld door zich niet te houden aan de verantwoordingsverplichtingen zoals hieronder beschreven bij Controle van het persoonsgebonden budget.
 7. Personen die niet in staat worden geacht de regie over het Pgb te voeren betreft in ieder geval personen waarbij sprake is van ernstige cognitieve problemen, maar kan ook personen betreffen waarbij sprake is van bijvoorbeeld schuldenproblematiek of verslaving.
 8. Het product HbH 3 wordt veelal verstrekt aan personen met een psychische beperking en problemen op meerdere leefgebieden, waarover onvoldoende regie gevoerd kan worden. Het betreft bovendien zorgproducten die niet op de reguliere markt te verkrijgen zijn. Daarnaast dient de uitvoerder van deze zorgproducten specifieke competenties te bezitten om de taken en werkzaamheden uit te kunnen voeren. Met name het actief kunnen signaleren van problemen en veranderingen of het motiveren van de cliënt om mee te helpen.

Omvang van het persoonsgebonden budget

Het persoonsgebonden budget voor de individuele woonvoorzieningen, individuele vervoersvoorzieningen en rolstoelen wordt vastgesteld op maximaal het niveau van de kosten van de voorziening als de voorziening in natura zou worden verstrekt. De kosten van de voorziening bij verstrekking in natura worden bepaald op basis van contracten die de gemeente met leveranciers heeft afgesloten. Als er voor de voorziening geen contract is afgesloten dan worden de kosten bepaald op basis van een door de gemeente op te vragen offerte.

Bij de vaststelling van het persoonsgebonden budget wordt rekening gehouden met de afschrijvingstermijn, die naar geldende maatschappelijke normen, voor de verstrekte voorziening gebruikelijk zijn. Mocht na die tijd blijken dat de voorziening nog steeds in goede staat verkeert, dan wordt de gebruiksduur verlengd.

Instandhoudingskosten

Voor zover van toepassing, worden bij het persoonsgebonden budget voor de voorziening zelf bedragen geteld voor het onderhoud en de verzekering. Deze bedragen worden als aparte componenten vastgesteld.

Bij individuele vervoersvoorzieningen en bij rolstoelen wordt voor onderhoud een budget vastgesteld dat afhangt van de voorziening zelf. Bij individuele vervoersvoorzieningen en bij rolstoelen wordt voor verzekering een budget toegekend dat maximaal gelijk is aan de prijs die de leverancier waarmee de gemeente een contract heeft afgesloten bij de gemeente in rekening brengt. Voor individuele vervoersvoorzieningen kunnen geen reparatiekosten worden gedeclareerd. Voor woonvoorzieningen wordt een budget

toegekend voor onderhoud en verzekering. Voor roerende woonvoorzieningen kunnen op verzoek reparatiekosten worden toegekend.

Voor hulp bij het huishouden is de hoogte van het persoonsgebonden budget per uur vastgelegd in het Financieel Besluit. De hoogte van het persoonsgebonden budget wordt bepaald aan de hand van dit uurbedrag. Voor dit Pgb geldt dat het budget per kalenderjaar wordt vastgesteld. Daarnaast geldt dat reiskosten alleen vergoed worden indien deze onderdeel uitmaken van het uurloon. Reiskosten kunnen niet apart worden gedeclareerd.

Hulp bij het huishouden wordt toegekend voor het hoofdverblijf in Rhenen. Bij verblijf van drie maanden of langer in een recreatiewoning of in het buitenland, wordt geen budget toegekend voor deze periode. Indien de belanghebbende wordt opgenomen in een hospice kan ook voor het verblijf aldaar een Pgb voor hulp bij het huishouden worden toegekend.

Beschikking

Als het persoonsgebonden budget berekend is, dan wordt dit bij beschikking bekend gemaakt aan de aanvrager. In deze beschikking wordt vermeld wat de omvang van het persoonsgebonden budget is, voor welke periode het persoonsgebonden budget bedoeld is en welke verplichtingen er aan zijn verbonden. De budgethouder is in elk geval verplicht om gedurende de gebruiksduur, de aangeschafte voorziening voldoende te laten onderhouden en, voor zover van toepassing, toereikend te verzekeren. In geval van een scootmobiel, aangepaste fiets met hulpmotor of elektrische rolstoel is de persoon verplicht een allrisk verzekering af te sluiten gedurende de gebruiksduur van het hulpmiddel.

De budgethouder dient betalingen vanuit het persoonsgebonden budget via de bij de gemeente bekende bankrekening te verrichten.

Het persoonsgebonden budget voor de individuele vervoersvoorzieningen, de individuele woonvoorzieningen en rolstoelen wordt berekend op basis van de voorziening die in geval van een in natura verstrekking aan de persoon met beperkingen zou zijn verstrekt en waarvan de gemeente heeft vastgesteld dat hiermee het probleem van de persoon met beperkingen wordt gecompenseerd. In complexe situaties wordt hiervoor een programma van eisen opgesteld, dat met de beschikking wordt meegestuurd.

In de beschikking wordt de verplichting gesteld dat het persoonsgebonden budget besteed moet worden aan het doel of de activiteit waarvoor het budget is toegekend. Dit doel of activiteit wordt vermeld in de beschikking, en betreft dan een woonvoorziening, vervoersvoorziening of rolstoel.

De voorziening die de cliënt met het persoonsgebonden budget verwerft, hoeft niet exact dezelfde voorziening te zijn als de voorziening die is beschreven in het programma van eisen, maar het mag geen algemeen gebruikelijke voorziening zijn. Wordt een voorziening aangeschaft die niet aan dat programma van eisen voldoet, dan bestaat de mogelijkheid dat de persoon met beperkingen zijn probleem niet volledig compenseert. Voor de daaruit voortvloeiende consequenties is de persoon met beperkingen zelf verantwoordelijk. Zo zal gedurende de looptijd van het budget een compensatieverzoek voor een voorziening voor hetzelfde probleem als waarvoor het budget is toegekend worden afgewezen. Ook eventuele meerkosten van onderhoud en verzekering van de voorziening die is aangeschaft worden door de gemeente niet vergoed.

In de beschikking voor hulp bij het huishouden wordt opgenomen dat het budget moet worden besteed aan hulp bij het huishouden, voor welk aantal uren of minuten het persoonsgebonden budget wordt toegekend, en dat er een eigen bijdrage verschuldigd is. Omdat die eigen bijdrage vastgesteld en geïnd zal worden door het Centraal Administratiekantoor (CAK), kan in de beschikking uitsluitend een aankondiging hierover opgenomen worden.

Daarnaast dient de cliënt een schriftelijke zorgovereenkomst te sluiten met de zorgverlener. De zorgovereenkomst is een verplicht onderdeel van de verantwoording.

Betaling van het persoonsgebonden budget

Na ontvangst van de beschikking voor een individuele woonvoorziening, individuele vervoersvoorziening en rolstoel levert de persoon met beperkingen binnen drie maanden (met op verzoek van de persoon met beperkingen de mogelijkheid van een eenmalige verlenging van drie maanden) een aankoopverplichting aan. De betaling van het budget vindt plaats na aanlevering van het bewijs van aankoop, een onderhoudscontract en - indien van toepassing - een verzekeringsbewijs. De component voor de voorziening wordt in één keer volledig uitbetaald; de componenten voor het onderhoud en de verzekering worden betaald in jaarlijkse termijnen.

De betaling van het persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden vindt na verzending van de beschikking plaats. De betaling vindt plaats in termijnen en geschiedt op het rekeningnummer van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger.

Bij intrekking of beëindiging van het Pgb gedurende de looptijd (zoals bij verhuizen en respectievelijk overlijden) dient de aangeschafte voorziening door belanghebbende te worden overgenomen tegen de restwaarde, dan wel wordt het eigendomsrecht ervan overgedragen aan de gemeente. Het nog niet uitgegeven deel van het budget wordt teruggevorderd.

Controle van het persoonsgebonden budget

Iedere budgethouder dient de volgende stukken te bewaren:

- de nota/factuur van de aangeschafte voorziening;
- het betalingsbewijs van aanschaf van de voorziening;
- het bewijs van verzekering van de voorziening - indien van toepassing;
- het onderhouds- en reparatiecontract voor de voorziening;
- een overzicht van de salarisadministratie met bewijsmiddelen;
- de met de zorgverlener overeengekomen zorgovereenkomst.

Steekproefsgewijs zal het college bepalen bij welke budgethouders deze stukken zullen worden opgevraagd om te controleren of het persoonsgebonden budget besteed is aan het doel of de activiteit waarvoor het verstrekt is.

Voor hulp bij het huishouden geldt dat bij iedere ontvanger die voor het eerst een Pgb onder de Wmo ontvangt, aan de hand van een overzicht van de salarisadministratie met bewijsmiddelen nagegaan wordt of het persoonsgebonden budget besteed is aan hulp bij het huishouden en voor het overige ook aan de voorwaarden wordt voldaan. De overige Pgb houders worden steekproefsgewijs gecontroleerd.

Blijkt bij controle dat het budget is besteed aan het doel of de activiteit waarvoor het is toegekend, dan hoeft er niets te worden terugbetaald. Is het persoonsgebonden budget anders besteed dan bedoeld, dan kan het college het persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk terugvorderen. Daarbij wordt in redelijkheid en billijkheid gehandeld.

Procedure en omzetting

In geval van een woonvoorziening, vervoersvoorziening en rolstoel wordt de cliënt de keuze tussen in natura of een persoonsgebonden budget voorgelegd voordat de voorziening wordt toegekend. Als de cliënt kiest voor een persoonsgebonden budget, en voldoet aan de voorwaarden voor een persoonsgebonden budget, dan stelt het college na ontvangst van het indicatieadvies het budget vast. Dit budget wordt bepaald op basis van een productbeschrijving of een programma van eisen van de voorziening die anders in natura verstrekt zou zijn. Bij een complexe voorziening kan het college - als dit nodig is om het programma van eisen te maken - aanvullend advies vragen, of een passing laten doen. Daarna ontvangt de cliënt de beschikking waarin de voorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget wordt toegekend. Het programma van eisen wordt, indien van toepassing, meegezonden. Het is mogelijk de keuze voor een persoonsgebonden budget om te zetten naar een verstrekking in natura. Dit kan uitsluitend voor de uitbetaling van het budget of nadat het reeds uitbetaalde budget volledig is terugbetaald.

In geval van hulp bij het huishouden maakt de cliënt zijn keuze voor een persoonsgebonden budget kenbaar aan het college. De cliënt ontvangt een beschikking met daarin de hoogte van het persoonsgebonden budget en vervolgens vindt er betaling

plaats.

Het CAK berekent en int de eigen bijdrage. Het is mogelijk om de keuze voor een persoonsgebonden budget om te zetten naar zorg in natura of andersom. Dit kan eenmaal per indicatie en uitsluitend voor de uitbetaling van het budget of nadat het reeds uitbetaalde budget naar rato is terug betaald.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

4.1. Normaal gebruik van de woning *(uitwerking artikel 4 lid 1 van de verordening)*

Woonvoorzieningen worden verstrekt om beperkingen bij het normale gebruik van de woning te compenseren. Het normale gebruik van de woonruimte omvat de elementaire woonfuncties, dat zijn de activiteiten die de gemiddelde bewoner in zijn woning in elk geval verricht. Het gaat daarbij om eten bereiden, slapen en lichaamsreiniging, en essentiële huishoudelijke werkzaamheden, zoals kleding wassen, en het aan- en uitkleden, wassen en verschonen van een geheel van zijn verzorger(s) afhankelijke baby.

Voor een kind is spelen zonder gevaar voor de eigen gezondheid een elementaire woonfunctie. Problemen die een persoon met beperkingen ondervindt bij het normale gebruik van de woonruimte moeten door de verstrekking van woonvoorzieningen worden opgelost. Het streven moet in beginsel erop gericht zijn, de problemen geheel weg te nemen of aanzienlijk te verminderen. Om verschillende redenen zal dat niet altijd zo kunnen zijn. Die redenen kunnen gelegen zijn in de persoon met beperkingen, dan wel in de aard van de woonruimte.

Uitzondering op het beginsel dat woonvoorzieningen worden versterkt ter compensatie van problemen bij het normale gebruik van de woning vormt de uitraaskamer. Deze voorziening heeft tot doel het tot rust doen brengen van personen met een specifieke beperking.

4. 2. Bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar *(uitwerking artikel 4 lid 2)*

De woonruimte moet bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar zijn en mag geen aantoonbare problemen in het normale gebruik opleveren. Met bereikbaar wordt bedoeld dat de persoon met beperkingen zonder hulp vanaf de openbare weg tot de toegangsdeur van de woonruimte kan komen. Toegankelijk betekent dat de persoon met beperkingen zonder hulp in de woonruimte kan komen. Met bruikbaar wordt bedoeld dat de persoon met beperkingen zelfstandig alle binnen de woonruimte gebruikelijke activiteiten kan verrichten zonder problemen te ondervinden veroorzaakt door de bouwkundige aard van de woning.

Een woonvoorziening wordt alleen toegekend indien deze de woonruimte bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar maakt voor de persoon met beperkingen door het wegnemen of aanzienlijk verminderen van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning. Er moet sprake zijn van een rechtstreeks oorzakelijk verband tussen de ondervonden (naar objectieve maatstaf aanwezige) problemen, en een of meer bouwkundige of woontechnische kenmerken van de betreffende woning. Ook moeten de problemen in of bij de woning zelf ondervonden worden.

Geluids- of geuroverlast, problemen met burens, onveiligheidsgevoelens en allergie ten gevolge van omgevingsfactoren buiten de woning zijn in principe geen redenen voor verstrekking van een woonvoorziening.

Er worden ook geen voorzieningen verstrekt met het doel overlast voor derden te beperken.

4.3. Primaat van verhuizen *(uitwerking artikel 4 lid 3)*

4.3.1. algemeen

Onder woonvoorzieningen vallen naast aanpassingen in de woning ook een aantal vergoedingen, waaronder een financiële tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten. Als vast is komen te staan dat compensatie geboden moet worden c.q. een voorziening moet worden toegekend, dan biedt het college deze door de goedkoopst compenserende voorziening te verstrekken. Voorwaarde om voor subsidiëring van een woonruimteaanpassing in aanmerking te komen is dan ook dat er geen goedkoper alternatief realiseerbaar is door verhuizing of aangepaste inrichting. Uitgangspunt is dat

verhuizen het primaat heeft. Het primaat verhuizen houdt in dat verhuizen naar een geschikte woonruimte voorrang heeft boven woonruimteaanpassingen, wanneer de kosten van de aanpassingen naar verwachting hoger zijn dan het in de Financieel Besluit vastgelegde bedrag. Als een meer geschikte woonruimte beschikbaar is, bestaat de mogelijkheid dat in die woonruimte aanpassing nog steeds noodzakelijk is, maar dat de kosten van de aanpassing aanzienlijk lager zijn dan wanneer de persoon met beperkingen niet zou verhuizen. Of een woning aangepast moet worden, is mede afhankelijk van de vraag of aangepaste of geschikte woningen beschikbaar zijn, van de sociale omstandigheden maar ook van de beoordeling welke voorziening de meest compenserende en het goedkoopst is.

4.3.2. Geschikte woning beschikbaar

Een verhuizing is adequaat als op redelijke termijn een woning beschikbaar komt. Ligt het in de verwachting dat de persoon met beperkingen binnen redelijke termijn in aanmerking komt voor een geschiktere woning, dan is het ondoelmatig om zijn woning aan te passen. Het kan echter enige tijd duren voordat een meer geschikte woonruimte vrijkomt die eventueel aanzienlijk goedkoper kan worden aangepast.

Als redelijke termijn wordt een periode van een half jaar beschouwd. Een meer geschikte woning is een woning die niet of beperkt moet worden aangepast, dan wel met aanmerkelijk lagere investeringen kan worden aangepast.

4.3.3. Afwijkingen van primaat verhuizen

In een aantal situaties kan worden afgeweken van het primaat van verhuizen:

a. Sociale participatie en maatschappelijke activering

Van het primaat verhuizen kan worden afgeweken als een verhuizing zal leiden tot een aanmerkelijke verschraling van het leven, bijvoorbeeld door het verlies van de sociale infrastructuur van de persoon met beperkingen. Het sociale netwerk speelt bij de afweging een belangrijke rol. Hierbij wordt betrokken: de aanwezigheid van mantelzorg in de directe woonomgeving (bijvoorbeeld familieleden die in de buurt wonen); de aanwezigheid van verschillende voorzieningen; de binding met de buurt. Als dit netwerk een essentiële bijdrage levert aan het langer zelfstandig kunnen blijven wonen van de persoon met beperkingen dan kan dit een aanleiding zijn om van het primaat verhuizen af te wijken.

b. Medische contra-indicatie

Als er een (sociaal-)medische contra-indicatie is voor verhuizing van de aanvrager en/of de partner vervalt het primaat verhuizen.

c. Eigenaar/bewoner

Voor een eigenaar/bewoner van een woonruimte zal verhuizing andere gevolgen hebben dan wanneer men een woning huurt. Voor een eigenaar/bewoner heeft een verhuizing, behalve het vinden van een geschikte woning, tot gevolg dat moet worden overgegaan tot verkoop van het huis. Indien de kosten van de aanpassingen hoger zijn dan het in het Financieel Besluit vastgestelde bedrag, dan kan de gemeente eigenaar/bewoners de keuze bieden tussen maximaal het bedrag genoemd bij het primaat verhuizen en als zodanig vastgelegd in het Financieel Besluit, of een tegemoetkoming in verhuis- en inrichtingskosten.

4.4. Tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten (uitwerking artikel 4 lid 4)

4. 4.1. algemeen

Een tegemoetkoming in verhuis- en inrichtingskosten is een bedrag dat maximaal wordt toegekend aan

- a. een persoon met beperkingen bij verhuizing naar een geschikte, eventueel nog te verbouwen woning
- b. een persoon die ten behoeve van een persoon met beperkingen verhuist uit een rolstoel geschikte woning. De hoogte van de financiële tegemoetkoming is een door het college vastgesteld bedrag dat niet is gerelateerd aan de werkelijk gemaakte kosten of aan het inkomen. De beschikking is maximaal een half jaar geldig.

Voor de hoogte van de tegemoetkoming is de verhuisdatum bepalend. Men kan dus in aanmerking komen voor een ander maximaal bedrag dan oorspronkelijk in de beschikking is toegezegd. Dit doet zich voor als tussen de datum van de toezegging van de tegemoetkoming en de daadwerkelijke verhuizing het door het college vastgestelde bedrag is aangepast.

4. 4.2. Voorwaarden voor verstrekking

Bij de verstrekking van een tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten gelden de volgende voorwaarden:

a. Wegens beperkingen in het normale gebruik is verhuizing medisch noodzakelijk.
Er moet zijn vastgesteld dat wegens beperkingen in het normale gebruik van de woning verhuizing medisch noodzakelijk is.

Van noodzaak is slechts sprake indien de beperkingen daadwerkelijk in de weg staan aan een normaal gebruik van de woning. Hiervan kan sprake zijn als er een rechtstreeks oorzakelijk verband bestaat tussen de ondervonden (naar objectieve medische maatstaf aanwezige) beperkingen en een of meer bouwkundige of woontechnische kenmerken van de door de persoon met beperkingen bewoonde woning, terwijl de beperkingen voorts in of bij de woning zelf (waaronder ook de toegankelijkheid en de bereikbaarheid van de woning moet worden begrepen) moeten worden ondervonden

b. Verhuizen naar zelfstandige woning.

Uitgangspunt is dat men naar een - zelfstandige - woning gaat verhuizen, en niet naar kamers of niet- zelfstandige woonruimte. Van een niet-zelfstandige woonruimte is sprake, als de elementaire voorzieningen zich buiten de eigenlijke woonruimte bevinden. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld keukens, douches en toiletten.

c. Verhuizen naar geschikte woning.

De tegemoetkoming wordt alleen uitbetaald indien de te betrekken woonruimte voldoet aan de gestelde wooneisen en aan de overige voorwaarden uit de wet en de verordening. De eisen waaraan de nieuwe woonruimte moet voldoen worden in de beschikking opgenomen.

In de beschikking wordt de toezegging gedaan dat een verhuiskostenvergoeding wordt toegekend, onder voorwaarde dat in de (nog te zoeken en te vinden) woning de beperkingen zullen worden weggenomen of aanzienlijk verminderd.

Als een woonruimte beschikbaar is die voldoet aan de wooneis bestaat de mogelijkheid dat in die woonruimte aanpassing nog steeds noodzakelijk is, maar dat de kosten van de aanpassing aanzienlijk lager zullen zijn dan wanneer de persoon met beperkingen niet zou verhuizen.

4.4.3. Uitsluitingen

a. Oude woning verlaten voordat een melding is gedaan.

Woont een persoon met beperkingen niet meer in de woonruimte op het moment dat een melding wordt gedaan, dan dient de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de financiële tegemoetkoming achteraf beoordeeld te worden. Onderzocht wordt wat in deze situatie de goedkoopst compenserende oplossing was geweest. De omstandigheden van de oude woonruimte worden bij de besluitvorming betrokken.

Voor huurders geldt dus dat de financiële tegemoetkoming in beginsel niet verleend wordt als een huuropzegging heeft plaatsgevonden voordat bij de gemeente een melding is gedaan. Als huuropzegging wordt beschouwd de laatste dag waarop de te verlaten woning leeg opgeleverd moet zijn. Voor woningeigenaren geldt hetzelfde: de melding moet zijn gedaan voor de dag waarop de woning leeg opgeleverd moet zijn.

Als de melding voor de huuropzegging, of in geval van verkoop voor het leeg opleveren van de woning, is gedaan, is het college in de gelegenheid advies in te winnen over de aard en omvang van de door belanghebbende ondervonden beperkingen en aan de hand van de door de extern adviseur uitgebrachte rapportage uit te maken wat in de gegeven omstandigheden de meest adequate oplossing is.

Het college zal op basis hiervan een beslissing nemen over de aanvraag voor een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten.

b. Verhuizen naar bijzonder type woonruimte.

Een financiële tegemoetkoming is uitgesloten voor verhuizing naar een woonruimte die niet bestemd is om het gehele jaar te bewonen (bijvoorbeeld verhuizing naar vakantiehuisen).

Als verhuisd wordt naar een AWBZ-instelling, verzorgingshuis, verpleeghuis of andere mede door de AWBZ gefinancierde woonzorgvorm dan komt de persoon met beperkingen niet voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking.

Bij verhuizing naar een woonruimte waarvoor geen huurovereenkomst maar een verzorgingsovereenkomst is afgesloten komt men niet voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking.

c. Algemeen gebruikelijke verhuizingen.

De kosten van een algemeen gebruikelijke verhuizing geven de persoon met beperkingen geen meerkosten ten opzichte van anderen. Daarom wordt bij een algemeen gebruikelijke verhuizing geen financiële tegemoetkoming toegekend. Voorbeelden zijn:

- Voor het eerst in Nederland zelfstandig gaan wonen, zoals kinderen die zelfstandig gaan wonen, en immigranten die eerst bij familie of vrienden gaan inwonen, en vervolgens een eigen woonruimte betrekken;

- Verhuizen om economische redenen: een verhuizing die noodzakelijk is omdat elders ander werk wordt aanvaard;

- Verhuizen vanwege gezinsuitbreiding.

Hierbij geldt dat per aanvraag een afweging wordt gemaakt op basis van de persoonlijke omstandigheden, gezinssituatie en woonsituatie. De capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien wordt ook bij de afweging betrokken.

4.4.4. Aan persoon zonder beperkingen

a. Voorwaarden voor verstrekking

De gemeente stelt voor een verhuizing waardoor een rolstoelgeschikte woning vrijkomt voor een persoon met beperkingen een financiële tegemoetkoming beschikbaar. Sinds 1 augustus 2003 kan op grond van het huurrecht in het huurcontract een bepaling worden opgenomen waardoor verhuizing van de achtergebleven huisgenoten na vertrek of overlijden van de persoon met beperkingen niet langer een vrijwillige aangelegenheid is, maar rechtens afdwingbaar.

4. 5. Woonruimteaanpassingen

4.5.1. Algemeen

Woonruimteaanpassingen zijn voorzieningen die bestaan uit een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan de woonruimte. Ze worden aard- en nagelvast aangebracht. Dat betekent dat deze voorzieningen niet uit de woning zijn te verwijderen zonder daarbij gebruik te maken van gereedschap. Losse woonvoorzieningen, zoals douchestoelen, kan men onder “de arm” meenemen. Dit worden daarom roerende woonvoorzieningen genoemd. Woonruimteaanpassingen beogen de woonruimte bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar te maken door het wegnemen of aanzienlijk verminderen van de belemmeringen bij het normale gebruik van de woning.

Doorgaans wordt één verdieping aangepast. Liggen de woonactiviteiten verspreid over meerdere woonlagen, dan doet de gemeente in eerste instantie een appèl op het reorganisatievermogen van de betrokkene en diens sociale omgeving.

In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn buitenshuis aanpassingen aan te brengen. Bijvoorbeeld het aanpassen van de oprit naar de woning. Deze aanpassing wordt in het kader van de Wmo verricht omdat de aanpassing noodzakelijk is om de beperkingen die de belanghebbende bij het betreden van de woning ondervindt op te heffen of te verminderen. Een aanpassing buitenshuis kan ook noodzakelijk zijn als de aanpassing het gevolg is van een Wmo-verstrekking, zoals bijvoorbeeld het aanbrenge van een oplaadpunt voor een scootmobiel.

De woonruimte wordt aangepast overeenkomstig het uitvoeringsniveau van een sociale huurwoning.

Bij aanpassingen die naar verwachting de grens van het bij het primaat verhuizen in het Financieel Besluit opgenomen bedrag te boven gaan, wordt vanaf de start van de aanvraag het alternatief van verhuizen meegenomen.

Onder woonruimteaanpassingen vallen onder andere: verbreden van deuren, aanpassingen aan het toilet en de douche/badkamer (plaatsen van douchestoeltjes, aanbrenge van stroeve douchevloeren), aanpassing in keuken (plaatsen van een onderrijdbare keuken), traplift, vaste patiënten lift (plafondliften). En ten behoeve van elektrische rolstoelen en/of scootmobielen tevens het aanleggen van een elektriciteitsvoorziening voor het opladen van accu's en aanpassing van de bestrating.

4. 5.2. Voorwaarden voor verstrekking

Hoofdverblijf.

Op grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning beperkt het verlenen van woonvoorzieningen zich tot het hoofdverblijf van de persoon met beperkingen. Een financiële tegemoetkoming is in beginsel alleen mogelijk voor aanpassing van een woonruimte waar de belanghebbende daadwerkelijk zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft.

In de verordening wordt hierop een uitzondering gemaakt voor die gevallen waarin een belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-instelling. Het college bepaalt of eenmalig een financiële tegemoetkoming wordt verstrekt voor het bezoekbaar maken van een woonruimte waar een persoon met beperkingen vaak verblijft. Het gaat dan om woonruimteaanpassingen voor het toegankelijk maken van de woonkamer en het toilet. De belanghebbende verblijft in die woonruimte slechts beperkt en het is dan ook redelijk, dat geen volledige, maar een beperkte aanpassing plaatsvindt.

Leven de ouders van een gehandicapt kind gescheiden dan wordt de woning, die dient als hoofdverblijf voor het kind, aangepast. De woning van de tweede ouder kan zo nodig bezoekbaar worden gemaakt. Het spreekt voor zich dat dit alleen geldt voor woningen in deze gemeente.

Mantelzorg

Wanneer een persoon met beperkingen vanuit een geschikte woning verhuist naar de woning van een mantelzorger en er met deze mantelzorg aantoonbaar duurdere zorg wordt uitgespaard, dan kan de woning van de mantelzorger worden aangepast tot maximaal het bedrag dat is opgenomen in het Financieel besluit. Voorwaarde is dat voor de persoon met beperking sprake is van een verwachte langdurige verbetering van de situatie. Mocht uit

het indicatieonderzoek blijken dat de woning die wordt verlaten op de langere termijn significant meer geschikt zou zijn en de goedkoopst compenserende oplossing biedt, dan is geen compensatie mogelijk.

In deze afweging wordt betrokken:

- De geschiktheid van de woning van de mantelzorger voor de langere termijn, nadat de nu noodzakelijke aanpassingen zijn aangebracht;
- de mate waarin en de kosten waartegen, de woning die wordt verlaten in de toekomst zou kunnen worden aangepast ten opzichte van de woning van de mantelzorger;
- De kosten die uitgespaard worden door de mantelzorg;
- de verwachting over de mate waarin de mantelzorger in staat wordt geacht om voor langere tijd zorg te verlenen aan de persoon met beperkingen.

Gemeenschappelijke ruimten.

Een tegemoetkoming voor het aanpassen van gemeenschappelijke ruimte wordt alleen dan verstrekt als de persoon met beperkingen de toegang tot de woonruimte uitsluitend vanuit de gemeenschappelijke ruimten kan bereiken na het realiseren van deze aanpassing. De aanpassing van gemeenschappelijke ruimten blijven beperkt tot de aanleg van een hellingbaan vanaf de openbare weg naar de toegang van het woongebouw, elektrische deuropeners, drempelhulpen en vlonders. De gemeenschappelijke ruimten betreffen voornamelijk entrees, trapportalen en portieken van woongebouwen. Het aanpassen van een gemeenschappelijke recreatieruimte wordt niet gecompenseerd.

Woonwagens, woonschepen en binnenschepen.

Voor woonwagens met een vaste standplaats, woonschepen met een officiële ligplaats en het woonverblijf van binnenschepen gelden dezelfde regels als voor zelfstandige woningen. Personen met beperkingen ondervinden in deze woonvormen echter eerder problemen die ook ernstiger van aard zijn dan bij woningen. Dit houdt verband met de specifieke vormgeving van deze woonvormen.

Aanpassingen moeten passen in het karakter van woonschepen en woonwagens. Aanvragen voor een overdekte overgang van de woonwagen naar het douche-/toiletgebouw komen bijvoorbeeld niet voor een vergoeding in aanmerking, omdat één van de kenmerken van het wonen in een woonwagen is dat het toilet zich buiten de wagen bevindt.

Woonwagens, woonschepen en binnenschepen hebben een kortere levensduur dan woningen.

De voorziening kan slechts worden toegekend indien de kosten van de voorziening in redelijke verhouding staan tot de (technische) levensduur van de woonvorm. Hieronder wordt verstaan dat het college slechts een financiële tegemoetkoming in de aanpassingskosten van een woonschip en een woonwagen verleent als de resterende technische levensduur minimaal vijf jaar is en de lig- c.q. standplaats niet binnen vijf jaar voor opheffing in aanmerking komt.

ADL-clusterwoningen.

ADL-clusterwoningen zijn gelegen in clusters van 12 tot 24 bij elkaar horende rolstoeltoegankelijke ADL-woningen (ook bekend als Focuswoningen) voor mensen met een zwaar lichamelijke beperking die zijn aangewezen op hulp bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL-assistentie) vanuit een centraal gelegen unit.

Individuele woonvoorzieningen in bestaande ADL-clusterwoningen worden verstrekt in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Hiermee is het aanspraakniveau van woonvoorzieningen in ADL-clusterwoningen gelijk aan dat van alle andere woningen.

Voor de volgende collectieve voorzieningen kunnen bewoners terecht bij de aanbieder van de ADL-assistentie: het alarmintercomsysteem, het sanitair (waaronder het hoog/laagbad) en de deurmotoren in de ADL-unit.

Trapliften.

Bij het overbruggen van hoogteverschillen bij het betreden van de woning en bij het verplaatsen binnenshuis kan het installeren van een traplift een adequate oplossing zijn. Uitgangspunt voor toekenning van de voorziening is dezelfde als bij de afweging aanpassen/verhuizen.

In beginsel wordt een traplift verstrekt voor het overbruggen van één verdieping. Slechts bij uitzondering is het mogelijk één of twee afzonderlijke trapliften te verstrekken tot maximaal de tweede verdieping

Bedieningselementen.

Om het normale gebruik van deuren, keukenkastjes en dergelijke mogelijk te maken, kan het noodzakelijk zijn een voorziening te treffen. Voorbeelden zijn het aanbrengen van elektrische deuropeners, bedieningsapparatuur voor (buiten)zonwering, maar soms ook voor het installeren van speciale knoppen op de centrale verwarming, de thermostaat van de centrale verwarming voor blinden of slechtzienden of speciale knoppen op keukenkastjes, waarbij deze worden beschouwd als vast onderdeel van de keuken. Bedieningselementen die in relatie staan tot aard- en nagelvaste zaken in de woning worden wel verstrekt, maar als het gaat om de bediening van losse of inrichtingselementen wordt geen voorziening verstrekt (zoals voor speciale knoppen op het gasfornuis of op kasten).

Voor het openen en sluiten van gordijnen geldt een uitzondering. Indien installeren van een bedieningselement (een motor) de enige oplossing is, is verstrekking hiervan wel mogelijk.

Stalling van een scootmobiel

Voor verstrekking van een scootmobiel geldt als voorwaarde dat er een geschikte stallingsmogelijkheid aanwezig is of te realiseren moet zijn. Het betreft een voorziening die het mogelijk maakt de scootmobiel te stallen en op te laden. Dit kan op drie verschillende manieren:

- bij de woning: plaatsen van een oplaadpunt en leveren van beschermhoes
- binnen de woning of wooncomplex: aanpassing van bestaande berging, aanpassing binnenruimte van de woning of aanpassing gemeenschappelijke ruimte wooncomplex;
- bij de woning: vergoeding als tegemoetkoming in de kosten van het gebruik van een overdekte stalling.

Als er geen geschikte stallingsmogelijkheid aanwezig is dan wordt beoordeeld welke van de drie manieren de goedkoopst compenserende oplossing biedt.

4.5.3. Uitsluitingen

a. Ruimte wordt bestemd voor andere doeleinden.

Als een ruimte wordt bestemd voor andere doeleinden - bijvoorbeeld een slaapkamer wordt studeerkamer of hobbykamer - beperkt de aanpassing zich tot het toegankelijk en bruikbaar maken van de ruimte voorzover het de oorspronkelijke functie betreft, in dit geval dus van slaapkamer.

Alles wat extra nodig is om van die ruimte een hobbykamer of studeerkamer te maken, komt voor eigen rekening.

b. Aanpassingen uit therapeutisch oogpunt.

Aanpassingen uit therapeutisch oogpunt zijn uitgesloten van een financiële tegemoetkoming omdat zij geen problemen in het normale gebruik van de woning wegnemen. Het gaat bijvoorbeeld om het plaatsen van een ligbad. De uitruimte, waar later nog op terug wordt gekomen, vormt hier een uitzondering op.

c. Aanpassingen ten behoeve van derden.

Aanpassingen ten behoeve van derden zijn niet mogelijk, bijvoorbeeld ter voorkoming van door de persoon met beperkingen veroorzaakte geluidsoverlast, uit oppas- of verzorgingsoverwegingen (bijvoorbeeld de aanbouw van een kamer voor een verpleegkundige).

d. Verhuizing naar ongeschikte woning.

Bij verhuizing naar een ongeschikte woning komen de noodzakelijke aanpassingen niet voor vergoeding in aanmerking, omdat bij een dergelijke verhuizing de problemen voorzienbaar waren.

e. woningen voor specifieke doelgroepen

Indien de woonvoorzieningen ten behoeve van een belanghebbende moeten worden aangebracht in woningen die voor een specifieke doelgroep zijn gebouwd en er op grond daarvan van mag worden uitgegaan dat deze voorzieningen volgens gangbare maatschappelijke normen al in de woningen aanwezig hadden moeten zijn.

4.5.4. Eigenaar-bewoner

Bij aankoop van een (nieuwbouw)woning wordt geen financiële tegemoetkoming voor woonvoorzieningen verleend als ten tijde van het sluiten van het definitieve koopcontract te voorzien was dat in deze woonruimte aantoonbare beperkingen zouden worden ondervonden. Zou een hoger bedrag dan het in het Financieel Besluit vastgelegde bedrag nodig zijn, dan is men voor verstrekking vanuit de Wmo verkeerd verhuisd. Het is dus van belang dat vooraf, in opdracht van het college, een bouwkundige beoordeelt of de woning geschikt is en wat de eventuele kosten van een noodzakelijke woningaanpassing zullen zijn.

4.5.5. Medewerking woningeigenaar

Voordat begonnen kan worden met het aanpassen van de woonruimte, is medewerking van de eigenaar nodig. Het ligt voor de hand dat de medewerking van een eigenaar-bewoner geen problemen zal opleveren, aangezien de aanpassing noodzakelijk is voor hemzelf of een lid van het huishouden. Bij verhuurders kan de situatie anders zijn.

Op grond van het Besluit Beheer Sociale Huursector (BBSH) hebben sociale verhuurders een taak in de huisvesting van personen met beperkingen. Een sociale verhuurder dient door (het verlenen van medewerking aan) het bouwen of aanbrengen van voorzieningen aan woongelegenheden te zorgen dat personen met lichamelijke beperkingen volgens redelijke wensen kunnen worden gehuisvest. Het college voert overleg met sociale verhuurders over de uitvoering van aanvragen voor een woonruimteaanpassing.

Voor particuliere verhuurders bestaat deze taakstelling niet. Het college kan de medewerking voor het aanbrengen van woonruimteaanpassingen afdwingen via een aanschrijving op grond van artikel 16 van de Woningwet. De wetgever heeft de gronden tot het opleggen van een aanschrijving uitgebreid ten aanzien van het aanvragen van voorzieningen ten behoeve van personen met beperkingen. De medewerking van verhuurders kan worden gestimuleerd door het verlenen van een financiële tegemoetkoming bij huurderiving en het verwijderen van woonruimteaanpassingen. Het is aan de woningeigenaar om medebewoners over de aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten te informeren.

4.6. Woonvoorzieningen van niet bouwkundige of woontechnische aard

4.6.1. algemeen

Woonvoorzieningen van niet-bouwkundige of woontechnische aard zijn woningsanering, een tegemoetkoming in de kosten van aanschaf van rolstoelgeschikte vloerbedekking, en roerende woonvoorzieningen.

De voorziening wordt in bruikleen (en bij enkele losse sanitaire voorzieningen in eigendom) of als Pgb verstrekt of in de vorm van een financiële tegemoetkoming met uitzondering van de situaties waarin de keuze voor een Pgb niet mogelijk is.

4.6.2. Woninganering

4.6.2.1 algemeen

De woonvoorziening woninganering wordt gegeven in de vorm van een financiële tegemoetkoming

voor vervanging van ongeschikte vloerbedekking en gordijnen. Indien de kosten lager zijn dan de in de Financieel Besluit vastgelegde maximale bijdrage wordt het bedrag van de werkelijk gemaakte kosten uitgekeerd.

4.6.2.2. Voorwaarden voor verstrekking

Om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming dient er sprake te zijn van een

aantoonbare allergie voor huis(stof)mijt.

Klachten die verband houden met luchtwegaandoeningen kunnen verminderen als de woning schoon en stofvrij wordt gehouden. Dit kan ook door bij de inrichting van de woning gebruik te maken van gladde of synthetische materialen.

Het contact met de huisstofmijt is het grootst in de slaapkamer. Daarom wordt alleen de slaapkamer

gesaneerd. Op deze regel is slechts een uitzondering mogelijk als de aanvraag betrekking heeft op

een kind onder de vier jaar. In een dergelijk geval komt ook de ongeschikte vloerbedekking in de

woonkamer voor sanering in aanmerking omdat jonge kinderen, die nog niet naar school gaan, vaak

in de woonkamer vertoeven om te spelen.

4.6.2.3. Uitsluitingen

Vergoeding voor de aanschaf van nieuwe vloerbedekking in een nieuw te betrekken woning is

uitgesloten. Het aanschaffen van nieuwe vloerbedekking is dan algemeen gebruikelijk. Ditzelfde geldt

als het gaat om vervanging van oude (tenminste 8 jaar) vloerbedekking.

Uitbetaling van de vergoeding is in beginsel niet mogelijk als blijkt dat de nieuwe vloerbedekking al is

aangebracht op het moment dat de aanvraag is ingediend, tenzij achteraf kan worden vastgesteld dat er een (medische) noodzaak voor vervanging van de vloerbedekking was en de ouderdom van de verwijderde vloerbedekking nog kan worden vastgesteld.

4.6.3. Aanschaf van rolstoelgeschikte vloerbedekking

4.6.3.1. algemeen

Voor de aanschaf van rolstoelgeschikte vloerbedekking ontvangt men ongeacht de grootte van de

woning een financiële tegemoetkoming die is gebonden aan een in het Financieel Besluit vastgesteld

maximum. Indien de werkelijk gemaakte kosten lager zijn, wordt dat bedrag vergoed.

De hoogte van de tegemoetkoming is erop gebaseerd dat het meestal zal gaan om twee vertrekken, de woonkamer en de slaapkamer van de persoon met beperkingen en eventueel een zogenaamde verkeersruimte, zoals een hal.

4.6.3.2. Voorwaarden voor verstrekking

De gebruiker van een rolstoel mag zijn gewone vloerbedekking vervangen door rolstoelgeschikte vloerbedekking indien de aanwezige vloerbedekking ongeschikt is om zich met een rolstoel op adequate wijze te verplaatsen.

4.6.3.3. Uitsluiting

Vergoeding voor de aanschaf van nieuwe vloerbedekking in een nieuw te betrekken woning is uitgesloten. Het aanschaffen van nieuwe vloerbedekking is dan algemeen gebruikelijk. Ditzelfde geldt als het gaat om vervanging van oude (tenminste 8 jaar) vloerbedekking. De vergoeding wordt in beginsel niet uitbetaald als blijkt dat de nieuwe vloerbedekking al is aangebracht op het moment dat de aanvraag is ingediend, tenzij achteraf kan worden vastgesteld dat er een (medische) noodzaak voor vervanging van de vloerbedekking was en de ouderdom van de verwijderde vloerbedekking nog kan worden vastgesteld.

4.7. Roerende woonvoorzieningen

4.7.1. algemeen

Roerende woonvoorzieningen zijn niet-bouwkundige voorzieningen die niet aard- en nagelvast zijn aangebracht. Het gaat uitsluitend om tilliften en losse sanitaire voorzieningen.

7.2. Tilliften

4.7.2.1. algemeen

De tillift is een hulpmiddel voor transfers in en uit het bed, naar en van het toilet enzovoort. Het verplaatsen van een persoon met beperkingen vanuit en naar de rolstoel kan in een aantal gevallen problemen opleveren. Een tillift kan dan een oplossing bieden. Er zijn verschillende soorten tilliften, te weten: vaste of plafondliften (deze vallen onder de woonruimteaanpassingen omdat ze aard- en nagelvast zijn aangebracht in de woning) en losse mobiele tilliften. De tilliften krijgt men in bruikleen of als Pgb. Een Pgb is niet mogelijk als er sprake is van een situatie voor uitsluiting.

4.7.2.2 Voorwaarden voor verstrekking

Uitgangspunt bij deze voorziening is dat een persoon met beperkingen niet in staat is zelfstandig in en uit bed te gaan, noch zelfstandig in een rolstoel plaats te nemen. De persoon met beperkingen moet langdurig op het gebruik van deze voorziening zijn aangewezen. De functiebeperkingen van de betrokkene spelen een belangrijke rol. Een bepaalde vorm van lichaamsondersteuning kan gebonden zijn aan een bepaald type tillift.

Een mobiele tillift heeft de voorkeur omdat dit doorgaans de goedkoopste oplossing biedt. Of een mobiele tillift mogelijk is hangt af van de bouwkundige situatie ter plekke, de beschikbare ruimte en de noodzakelijke lichaamssteuning die de voorziening moet bieden. Als er voldoende ruimte is, kan de keuze vallen op een mobiele tillift, anders ligt een vaste plafondlift meer voor de hand.

4.7.3. Losse sanitaire voorzieningen

4.7.3.1. algemeen

Losse sanitaire voorzieningen zijn hulpmiddelen bij het baden, douchen en toiletgebruik. Hiertoe

worden uitsluitend gerekend: toiletstoelen, douchestoelen, douchetoiletstoelen, doucheroelstoelen, douchebrancards, badplanken, badkrukken en badliften.

Deze voorzieningen krijgt men in bruikleen, eigendom of als Pgb. Een Pgb is niet mogelijk als sprake is van een situatie voor uitsluiting.

4.7.3.2 Voorwaarden voor verstrekking

Uitgangspunt bij de verstrekking is dat een persoon met beperkingen niet staande kan douchen of problemen ondervindt bij de toiletgang of bij het gebruik van het bad.

4.8. Onderhoud, keuring en reparaties van voorzieningen

4.8.1. algemeen

Reparaties, onderhoud en - indien noodzakelijk - keuringen van toegekende voorzieningen, bijvoorbeeld van trapliften, inrichtingen voor het verstellen van keukenblokken, elektromechanische openings- en sluitingsapparaten van deuren, spoel- föhninstallaties (voor reiniging na toiletgebruik), sanibroyeurs (vermaler bij tweede toilet), maar ook tilliften, douche- en toiletstoelen.

4.8.2. Voorwaarden voor verstrekking

Reparatie-, onderhouds- en vervangingswerkzaamheden alsmede eventuele keuringen behoren in principe tot de verplichting van de eigenaar van de woning. De kosten van onderhoud, keuring en reparatie van voorzieningen die in het kader van de Wmo verstrekt zijn, komen echter voor rekening van de gemeente.

4.9. Overige woonvoorzieningen

4.9.1. algemeen

De gemeente kan een financiële tegemoetkoming verstrekken voor:

- a. tijdelijke huisvesting,
- b. huurderiving en
- c. het verwijderen van woonruimteaanpassingen.

4.9.2. Financiële tegemoetkoming bij tijdelijke huisvesting

4.9.2.1. algemeen

Een financiële tegemoetkoming in de kosten van tijdelijke huisvesting voor een periode van maximaal 6 maanden. De bijdrage wordt berekend op basis van het in het Financieel Besluit opgenomen maximale huurbedrag dat per maand is verschuldigd voor de woning die

men wel moet huren maar nog niet kan gebruiken vanwege nog uit te voeren woonruimteaanpassingen. Indien de cliënt voor de woning recht heeft op huurtoeslag dan wordt dit in mindering gebracht op de bijdrage. De bijdrage stopt zodra de woonruimteaanpassingen zijn opgeleverd.

4.9.1.2. Voorwaarden voor verstrekking

Wanneer een woonruimte van een belanghebbende wordt aangepast, is deze soms genoodzaakt

tijdelijk elders te wonen. Ook kan de situatie zich voordoen, dat een belanghebbende of zijn verzorger al een andere woonruimte heeft gehuurd, doch deze nog niet kunnen betrekken, omdat daarin nog aanpassingen moeten plaatsvinden en het niet mogelijk is zonder deze aanpassingen normaal gebruik van de woning te maken. Voor de periode dat dit noodzakelijk is, kan tot vergoeding van extra woonlasten in verband met tijdelijke huisvesting worden overgegaan.

De tegemoetkoming heeft betrekking op de kosten die gemaakt worden in verband met het tijdelijk

betrekken van zelfstandige woonruimte, het tijdelijke betrekken van een niet-zelfstandige woonruimte of de huur van de nieuwe woning zolang die nog niet betrokken kan worden.

4.10. Financiële tegemoetkoming bij huurderving

4.10.1. algemeen

Een financiële tegemoetkoming aan de verhuurder voor de kosten van huurderving van een aangepaste (rolstoelgeschikte) woonruimte voor een periode van ten hoogste zes maanden, te rekenen vanaf de tweede maand van leegstand.

De bijdrage wordt berekend op basis van de kale huur (huur exclusief servicekosten, eventuele stookkosten e.d.) van de betreffende woning.

4.10.2. Voorwaarden voor verstrekking

Zowel gemeenten als verhuurders hebben er belang bij dat al aangepaste woningen weer opnieuw

aan personen met een beperking worden toegewezen. Het vinden van een geschikte kandidaat die

baat heeft bij de woonruimte zal veelal enige tijd in beslag nemen. Met geschikte kandidaat wordt een persoon bedoeld voor wie de woning, gelet op diens beperkingen, adequaat is te achten.

Deze vergoeding bevordert dat de desbetreffende aangepaste woonruimte beschikbaar blijft voor personen met een beperking.

De eerste maand leegstand wordt als algemeen gebruikelijk beschouwd bij het leegkomen van een woning en zijn als frictiekosten aan te merken. Daarom gaat de vergoeding in vanaf de tweede maand van leegstand.

4.11. Financiële tegemoetkoming bij verwijdering woonruimteaanpassingen

4.11.1. algemeen

Een financiële tegemoetkoming in de kosten van het verwijderen van in het kader van de Wmo aangebrachte woonvoorzieningen.

4.11.1.2. Voorwaarden voor verstrekking

Door het geven van een tegemoetkoming voor het verwijderen van voorzieningen wordt de woonruimte weer verhuurbaar voor niet-gehandicapten. Met het vooruitzicht op het verstrekken van

een financiële tegemoetkoming kan de medewerking van de eigenaar worden verkregen voor het

aanpassen van de woonruimte.

Het streven blijft erop gericht dat zo weinig mogelijk voorzieningen uit de woningen worden verwijderd en aangepaste woningen zo veel mogelijk aan kandidaten uit de doelgroep (ouderen en/of personen met beperkingen) worden toegewezen.

4.12. Uitraasruimte

4.12.1. algemeen

Dit is een ruimte waarin een persoon met beperkingen die vanwege een gedragsstoornis ernstig ontreemd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen.

De volgende woonruimteaanpassingen zijn mogelijk: het verwijderen van gevaarlijke onderdelen uit de slaapkamer van het kind zoals het omhoog brengen van een radiator en het aanbrengen van

veiligheidsglas maar ook het omheinen van de tuin en het afsluitbaar maken van andere (slaap)kamers zodat deze niet ongewenst betreden kunnen worden.

4.12.2. Voorwaarden voor verstrekking

In het algemeen komen woonruimteaanpassingen alleen voor vergoeding in aanmerking als er sprake is van het wegnemen of aanzienlijk doen verminderen van aantoonbare beperkingen bij het normale gebruik van de woning. Voor een beperkte groep kinderen geldt hierop een uitzondering. Het gaat om kinderen met onbeheersbaar en oncontroleerbaar gedrag waarbij normale oppas- en zorgmaatregelen die je van ouders mag verwachten ontoereikend zijn. Therapeutische behandeling biedt daarbij geen soelaas. Het is dan noodzakelijk een aantal aanpassingen te verrichten in de sfeer van veiligheid die de bruikbaarheid van de woning vergroten. Zonder aanpassingen is het onmogelijk deze kinderen (langer) thuis te laten wonen. In sommige gevallen kan een verhuizing naar een grotere woning noodzakelijk zijn zodat het betreffende kind over een eigen kamer kan beschikken. Een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten behoort dan tot de mogelijkheden. De uitruimte is niet bedoeld om overlast voor huisgenoten en omwonenden te beperken.

Hoofdstuk 5 Hulp bij het huishouden

Hulp bij het huishouden is het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten die behoren tot het voeren van het huishouden. De noodzaak hiervoor is gelegen in beperkingen die leiden of die dreigen te leiden tot het disfunctioneren van het huishouden van de belanghebbende, dan wel van de leefeenheid waartoe hij behoort.

In dit hoofdstuk vindt de uitwerking plaats van artikelen in de verordening die betrekking hebben op de compenserende maatregelen binnen het domein van het huishouden en waarbij wordt beoogd de volgende resultaten te bereiken:

1. Een schoon en leefbaar huis (artikel 5 Vmo)
2. Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften (artikel 6 Vmo)
3. Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding (artikel 7 Vmo)
4. Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot de leefeenheid behoren (artikel 8 Vmo)

De activiteiten binnen het domein hulp bij het huishouden zijn gericht op het bevorderen van zelfstandig wonen en het voorkomen van disfunctioneren van het huishouden en omvatten:

- Zwaar huishoudelijk werk
- Licht huishoudelijk werk
- Kleding/linnengoed wassen (de was doen")
- Maaltijd bereiden: broodmaaltijd
- Maaltijd bereiden: warme maaltijd
- Boodschappen doen voor het dagelijks leven
- Verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen
- Dagelijkse organisatie van het huishouden
- Advies, instructie, voorlichting (gericht op het huishouden)
- Hulp bij het huishouden 3

De inhoud en de grenzen van de compensatie

5.1.a. Een schoon- en leefbaar huis

Het schoon en leefbaar houden van de woning van belanghebbende omvat het het zwaar en licht huishoudelijk werk (artikel 5 lid 2 Vmo). De activiteiten die hiertoe behoren zijn opgenomen in de productomschrijving met tijdsnormering die in de bijlagen bij deze beleidsregels is opgenomen. Deze productomschrijving met tijdsnormering is algemeen maatschappelijk aanvaard en door jurisprudentie bevestigd. Hiermee is invulling gegeven aan de opdracht in de verordening om de begrippen schoon en leefbaar te definiëren. Binnen de beschikbare tijd wordt het mogelijk geacht om tot een zodanig kwalitatief resultaat te komen dat het als schoon en leefbaar kan worden aangemerkt.

Belanghebbende heeft een verantwoordelijkheid om de ruimten volgens algemeen gebruikelijke en aanvaardde normen in te richten, zodat het resultaat ook in de beschikbare tijd kan worden gehaald. Een "vol" interieur of de aanwezigheid van "verzamelingen" kan ertoe leiden dat de norm niet wordt gehaald, maar kan vervolgens niet leiden tot het toekennen van extra tijd. Bij de toekenning van de hulp bij het huishouden wordt de klant (door de wmo-consulent) geïnformeerd over hetgeen hij in zijn situatie als compensatie geldend resultaat mag verwachten.

Van belanghebbende wordt verwacht dat hij ook zelf verantwoordelijkheid neemt in het toezicht op het naar behoren uitvoeren van de werkzaamheden. Zo nodig spreekt hij de professionele hulp aan op de geleverde kwaliteit, of wanneer belanghebbende hier niet toe in staat is, meldt hij zijn klacht bij de opdrachtgever van de professionele hulp of doet hij hiervoor een beroep op ondersteuning via het wmo-loket. De gemeente houdt via

kwaliteitseisen bij de inkoop en via het contractbeheer toezicht op de kwaliteit van de uitvoering. Daarnaast zullen met enige regelmaat klanttevredenheidsonderzoeken en steekproeven worden uitgevoerd.

De compensatie heeft betrekking op de ruimten binnen de woning die dient als hoofdverblijf en die - op het niveau van een nieuwe woning binnen de sociale woningbouw- voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn. Dit zijn de woonkamer, de aanwezige en als zodanig in gebruik zijnde slaapkamers, de keuken, de sanitaire ruimten en een eventuele berging, maar bijvoorbeeld niet de tuin, de zolder of werkkamers. Dit betekent ondermeer ook dat de grootte van de woning niet per definitie van invloed is op de hoeveelheid te verstrekken hulp.

“ Niveau van een nieuwe woning binnen de sociale woningbouw” betekent dat dit niveau als uitgangspunt wordt genomen. Redelijke afwijking als gevolg van het benodigde maatwerk is altijd mogelijk. Deze afwijking is gerelateerd aan de persoonskenmerken en noodzakelijke behoeften van de belanghebbende en aan zijn zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Deze afwijking wordt altijd gemotiveerd. Een aanvrager met een sterk afwijkende vraag ten aanzien van het niveau sociale woningbouw kan voor het meerdere geen compensatie afdwingen. Onder het nivo van de sociale woningbouw wordt verstaan een gemiddelde woning, bestaande uit:

Woonkamer/keuken 35 m²

Ouderslaapkamer 13 m²

Kinderslaapkamer 9 m²

Badkamer 5,5 m²

Deze normering is afkomstig uit de kennisbank bestaande woningbouw van oktober 2012.

Bij de beoordeling of er een noodzaak is tot compensatie worden de mogelijkheden die belanghebbende heeft om zelf in een oplossing te voorzien eerst beoordeeld. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie waarin men al jaren op eigen kosten iemand voor deze werkzaamheden inhuurt. Als tegelijk met het optreden van de beperking geen inkomenswijziging heeft plaatsgevonden en er geen aantoonbare meerkosten zijn in relatie tot de handicap, is het oordeel in zijn algemeenheid dat er geen compensatie nodig is, omdat het probleem al opgelost is. Dit is uiteraard anders als aangetoond kan worden dat er zodanige wijzigingen zijn dat het niet meer mogelijk is deze hulp zelf te betalen.

5.1.b. Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften.

Onder dit resultaat worden gerekend de boodschappen inzake levens- en schoonmaakmiddelen die dagelijks nodig zijn en zo nodig de bereiding van maaltijden.

In elk huishouden zijn boodschappen voor de dagelijkse activiteiten nodig. De compensatieplicht is beperkt tot de levensmiddelen en schoonmaakmiddelen, zaken die dagelijks/wekelijks gebruikt worden in elk huishouden. Hieronder vallen niet de grotere inkoop zoals kleding en duurzame goederen, zoals apparaten.

Het is heel normaal dat mensen deze boodschappen geclusterd doen door één maal per week de grote voorraad in huis te halen. Hierbij sluiten we aan door uit te gaan van één maal per week boodschappen doen. Een uitzondering kan worden gemaakt als het volstrekt helder is dat dit niet eenmaal per week mogelijk is. Belanghebbende wordt verondersteld hierin zijn verantwoordelijkheid te nemen door te zorgen voor de aanwezigheid van een koelkast en een diepvries. De aanwezigheid van dergelijke voorzieningen wordt daarbij algemeen gebruikelijk geacht. Indien mogelijk wordt gebruik gemaakt van voor belanghebbende betaalbaar geachte boodschappendiensten van supermarkten of van een eventueel door de gemeente opgezette boodschappendienst.

Ook het bereiden van maaltijden valt onder dit resultaat. Er wordt uitgegaan van wat belanghebbende nog zelf kan. Aanvullend hierop kan de zorg hiervoor worden

overgenomen, waarbij in sommige situaties van een maaltijdservice gebruik kan worden gemaakt. Ook de beschikbaarheid van kant- en klaar maaltijden in de supermarkt worden soms (tijdelijk) als een oplossing gezien. Belanghebbende wordt geacht hierin zijn verantwoordelijk te tonen door te zorgen voor de aanwezigheid van een magnetron. De aanwezigheid van deze voorziening wordt daarbij algemeen gebruikelijk geacht

5.1.c. Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding.

De inhoud van het resultaat schone en doelmatige kleding bestaat uit het wassen en drogen daarvan en eventueel licht verstelwerk, zoals het vastzetten van een naadje of het aanzetten van een knoop.

De dagelijkse kleding moet met enige regelmaat schoongemaakt worden. Dit betekent het wassen, drogen en in bepaalde situaties strijken van kleding. En soms gaat het om een los naadje of knoopje. We spreken hier uitsluitend over normale kleding voor alledag. Daarbij is het uitgangspunt dat zo min mogelijk kleding gestreken hoeft te worden. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van belanghebbende om hier met het kopen van kleding rekening mee te houden. Bij het wassen van kleding is het normaal om gebruik te maken van een wasmachine. De aanwezigheid hiervan wordt dan ook als algemeen gebruikelijk beschouwd en als voorwaarde voor aanvullende compenserende diensten. Indien een droger aanwezig is gaat het gebruik hiervan voor op het ophangen van de was. Wat betreft het strijken van kleding worden er geen lakens, theedoeken, zakdoeken en ondergoed etc. gestreken.

5.1.d. Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot de leefeenheid behoren.

Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Ouders zorgen voor de opvoeding van hun kinderen. Dit houdt in: het zorgen voor hun geestelijk en lichamelijk welzijn en het bevorderen van de ontwikkeling van hun persoonlijkheid. Deze zorgplicht strekt zich uit over opvang, verzorging, begeleiding en opvoeding die een ouder (*of* verzorger), onder meer afhankelijk van de leeftijd en verstandelijke ontwikkeling van het kind, normaal gesproken geeft aan een kind, inclusief de zorg bij kortdurende ziekte. Bij uitval van één van de ouders neemt de andere ouder de gebruikelijke ondersteuning voor de kinderen over.

Van ouders wordt verwacht maximaal te zoeken naar eigen oplossingen (zorgverlof, mantelzorg, crèche, kinderopvang, buitenschoolse opvang, gastouder, e.d.). Zo moeten werkende ouders er zorg voor dragen dat er op tijden dat zij beide werken opvang voor de kinderen is. Dat kan op de manier waarop zij dat willen, maar het is een eigen verantwoordelijkheid.

Dit geldt ook bij uitval van de ouder in een één oudergezin, of als beide ouders beperkingen ondervinden in de opvang en verzorging van de kinderen. In die situaties zal men een permanente oplossing moeten zoeken.

De gemeente heeft vooral een taak om tijdelijk in te springen zodat de ruimte ontstaat om een al dan niet tijdelijke oplossing te zoeken. Dat wil zeggen: de acute problemen worden opgelost zodat er gezocht kan worden naar een permanente oplossing.

Opvang van kinderen wordt derhalve niet structureel geïndiceerd. Niet-structurele opvang van kinderen kan alleen bij ontwrichting of calamiteiten tot een indicatie van korte duur leiden (maximaal 3 maanden). Verzorging van kinderen kan conform de leeftijd geïndiceerd worden. Bij het vaststellen van de indicatieduur wordt rekening gehouden met de leeftijdsfase van kinderen, zoals beschreven in de bijlage gebruikelijke ondersteuning voor kinderen per levensfase.

Bij echtscheiding vervalt het samenwonen en daarmee dus ook de gebruikelijke ondersteuning voor het huishouden, maar niet de zorgplicht van ouders voor hun kinderen. Bij het onderzoek naar opvangmogelijkheden bij de niet thuiswonende ouder wordt rekening gehouden met eventueel voor de rechtbank vastgelegde afspraken hierover.

5.2. Voorwaarden voor verstrekking

Allereerst wordt nagegaan of er sprake is van aantoonbare beperkingen. Die beperkingen kunnen liggen op de terreinen als vermeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 5 en 6 van de Wmo: mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. De vaststelling hiervan vindt plaats op objectieve wijze en in een groot deel van de gevallen op basis van een medische beoordeling. In dat kader kan het noodzakelijk zijn medisch advies te vragen aan een medisch adviseur die daartoe de nodige deskundigheid bezit.

Is er sprake van aantoonbare beperkingen en worden hierdoor problemen ondervonden bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dan komt men in principe in aanmerking voor hulp bij het huishouden. Is er geen sprake van gebruikelijke ondersteuning of zijn er redenen om gebruikelijke ondersteuning niet, of in beperkte mate, toe te passen, dan kan hulp bij het huishouden worden toegekend.

Hulp bij het huishouden kan ook verstrekt worden in situaties dat de mantelzorg problemen heeft bij de uitvoering daarvan. In situaties dat die problemen (deels) opgelost kunnen worden door het toekennen van hulp bij het huishouden is dat een reden voor toekenning. De hulp bij het huishouden vindt plaats bij de hulpvrager die de mantelzorg ontvangt, en niet bij de mantelzorger thuis, indien die een ander woonadres heeft dan de hulpvrager.

De omvang van de hulp bij het huishouden wordt vastgesteld door te bepalen welke activiteiten de hulpvrager niet kan uitvoeren en de normtijden die hiervoor gelden. In de bijlage bij dit hoofdstuk wordt aangegeven welke normtijden worden gehanteerd. Normering is nodig om een uitgangspunt te hebben voor de omvang van de verschillende taken die in een huishouden worden verricht.

5.3. Gebruikelijke Ondersteuning

Onder gebruikelijke ondersteuning worden de activiteiten verstaan in het kader van het leven van alle dag, waarvan verwacht wordt dat huisgenoten die ten behoeve van het voeren van een huishouden, de mobiliteit of anderszins ten behoeve van elkaar doen (Artikel 1 lid 18 Vmo).

Onder huisgenoot wordt verstaan een persoon die- ofwel op basis van een familieband, ofwel op basis van een bewuste keuze - één huishouden en dus een leefeenheid vormt met de persoon die beperkingen ondervindt. Een huisgenoot is bijvoorbeeld een inwonend kind, maar zijn ook inwonende ouders. Of sprake van inwonendheid wordt naar de concrete feitelijke situatie beoordeeld. Daarbij staat inwonend tegenover het hebben van een volledig eigen en zelfstandige huishouding, waarbij er geen zaken zoals huisnummer, kosten nutsvoorzieningen, voordeur e.d. door elkaar lopen. Ook indien er sprake is van een latrelatie zal worden nagegaan of de partner een bijdrage kan leveren.

Bij gebruikelijke ondersteuning wordt rekening gehouden met de leeftijd van de huisgenoot.

Het principe van gebruikelijke ondersteuning heeft een verplichtend karakter en houdt voor de verschillende leeftijdscategorieën het volgende in:

- Kinderen tot 5 jaar leveren geen bijdrage aan het huishouden;
- Kinderen tussen 5 en 12 jaar worden naar hun eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden als opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien;
- Kinderen vanaf 13 jaar kunnen, naast bovengenoemde taken hun eigen kamer op orde houden, d.w.z. rommel opruimen, stofzuigen en bed verschonen;
- Huisgenoten vanaf 18 jaar kunnen een éénpersoonshuishouden voeren, namelijk: schoonhouden van sanitaire ruimte, keuken en een kamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen. Ook kan de opvang en/of verzorging van jongere gezinsleden tot hun taken behoren; Het naar school brengen en halen van jongere gezinsleden of het in voorkomende gevallen verzorgen of begeleiden van het incidentele vervoer van de belanghebbende naar bepaalde bestemmingen. Per deeltaak wordt bekeken wat een redelijke bijdrage is.
- Huisgenoten vanaf 23 jaar kunnen de huishoudelijke taken volledig overnemen wanneer de primaire verzorger uitvalt.

Gebruikelijke ondersteuning betekent dat indien degene die gewend is het huishoudelijk werk te doen, hiertoe niet meer in staat is, andere huisgenoten verondersteld worden dit over te nemen. Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, de wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken. Als de belanghebbende huisgenoten heeft die het huishoudelijk werk over kunnen nemen, dan worden zij verondersteld dit door een herverdeling van taken te doen. In dat geval bestaat er geen ruimte meer om hulp bij het huishouden te indiceren. De belanghebbende krijgt in deze situatie geen indicatie voor hulp bij het huishouden, ook al is er sprake van beperkingen.

Bij het wel of niet toepassen van het uitgangspunt gebruikelijke ondersteuning wordt ook geen rekening gehouden of men het al dan niet wil of al dan niet gewend is te doen. In situaties dat huisgenoten die nog nooit huishoudelijk werk hebben gedaan en dit niet kunnen, kan via een indicatie van maximaal zes weken hulp geboden worden bij het aanleren hiervan. Ook studie, werkzaamheden of een druk sociaal leven vormen in principe geen reden om van de gebruikelijke ondersteuning af te zien. Immers, iedereen die werkt zal naast zijn werk het huishouden moeten doen of hier eigen oplossingen voor zoeken (zoals het inhuren van particuliere hulp). Dat geldt ook voor tweeverdieners. Ook ouderen die in staat zijn tot het verrichten van huishoudelijk werk vallen onder de gebruikelijke ondersteuning.

De gemeente maakt een onderscheid tussen uitstelbare taken en niet uitstelbare taken. De niet uitstelbare taken zijn de dagelijks huishoudelijke taken, zoals verzorging van de maaltijden, opruimen en verzorging van jonge kinderen. De overige taken zijn uitstelbaar en kunnen bijvoorbeeld ook in het weekend worden gedaan.

Alleen bij daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende een aantal dagen en nachten zullen de niet-uitstelbare taken overgenomen kunnen worden. Bij het zwaar en licht huishoudelijk werk gaat het veelal om uitstelbare taken. Alleen als schoonmaken niet kan blijven liggen (regelmatig geknoei vloeistoffen en eten) zal dat direct moeten gebeuren. Hier zal dan ondanks de gedeeltelijk gebruikelijke ondersteuning wel voor gecompenseerd worden. Bij beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding zal het over het algemeen gaan om uitstelbare taken. Belanghebbende heeft hierin een verantwoordelijkheid door te zorgen voor de aanwezigheid van voldoende kleding, zodat er op die grond in elk geval geen noodzaak is om frequent te wassen. Alleen als de was echt niet kan blijven liggen zal dat direct moeten gebeuren. Hier zal dan ondanks de gedeeltelijk gebruikelijke ondersteuning wel voor geïndiceerd kunnen worden.

Uitzonderingen m.b.t. gebruikelijke ondersteuning

Redenen om het uitgangspunt gebruikelijke ondersteuning niet toe te passen zijn gelegen in de volgende omstandigheden:

Gezondheidsproblemen of (dreigende) overbelasting van huisgenoten

- Als een huisgenoot zodanige gezondheidsproblemen heeft dat redelijkerwijs de betreffende taken niet door hem kunnen worden uitgevoerd; in dat geval zullen de gegevens ter onderbouwing daarvan door betrokkene moeten worden aangeleverd, zodat het indicatieorgaan zich daarover een geobjectieerd oordeel kan vormen.
- Als een huisgenoot overbelast dreigt te raken door de combinatie van werk en verzorging van een zieke huisgenoot, dan moet dit medisch onderbouwd worden, zodat een indicatie kan worden gesteld op de onderdelen die normaliter tot gebruikelijke ondersteuning worden gerekend; de indicatie zal van korte duur zijn om de leefeenheid de gelegenheid te geven de onderlinge taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.
- Idem als een partner/ouder ten gevolge van het plotseling overlijden van de andere ouder overbelast dreigt te raken door de combinatie van werk en verzorging van de inwonende kinderen. Wordt de overbelasting mede veroorzaakt door de over te nemen zorg voor jonge kinderen binnen de leefeenheid, dan gaat de gemeente ervan uit dat er in die periode voor de kinderen naar eigen oplossingen buiten de Wmo gezocht wordt.

Afwezigheid huisgenoot in verband met werk

- Bij werkenden wordt geen rekening gehouden met drukke werkzaamheden en lange werkweken. Er kan rekening gehouden worden met personen die vanwege hun werkzaamheden langdurig van huis zijn zoals chauffeurs die op het buitenland reizen, medewerkers in de off-shore of marinemensen die maanden achtereen van huis zijn. De afwezigheid moet een verplichtend karakter hebben; als sprake is van een eigen keuze, zal daar geen rekening mee gehouden worden. Als een huisgenoot vanwege zijn/haar werk een aaneengesloten periode van tenminste zeven etmalen fysiek afwezig is, is er in die periode feitelijk sprake van een éénpersoonshuishouden en kan geen gebruikelijke ondersteuning worden geleverd. Deze aaneengesloten periode moet minstens eenmaal per maand voorkomen.

Korte levensverwachting hulpvrager

- Als een hulpvrager een bekende korte levensverwachting heeft kan ter ontlasting van de huisgenoten van de hulpvrager afgeweken worden van het uitgangspunt van gebruikelijke ondersteuning.

Gebruikelijke ondersteuning bij bijzondere typen leefsituaties

Onder personen die lid zijn van een leefeenheid worden niet verstaan personen die een (pension)kamer huren. Het moet dan gaan om personen die in generlei familiebetrekking staan tot elkaar en er moet daadwerkelijk een huurovereenkomst liggen. In die situaties worden overigens de werkzaamheden ten aanzien van de huurder door de verhuurder als zijnde beroepsmatig niet geïndiceerd.

Er zijn situaties die op een grensgebied liggen. Bij woongemeenschappen (bijvoorbeeld kloosters, woongroepen, etc.) is wel sprake van een gezamenlijk huishouden, maar is er over het algemeen een taakverdeling, die zich niet leent voor overname. In die situatie kan wel geïndiceerd worden voor bijvoorbeeld het schoonmaken van de eigen kamer indien men dit niet zelf meer kan. Het schoonmaken van gemeenschappelijke ruimten behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenschap.

Voor bewoners van AWBZ-instellingen geldt dat huishoudelijke verzorging in de functie verblijf is opgenomen en dus niet geïndiceerd kan worden.

Voor particuliere tehuizen die verzorging bieden geldt dat daar geen hulp bij het huishouden voor het eigen appartement of de eigen kamer geïndiceerd kan worden. Er is dan immers geen tekort of probleem want professionele zorg is reeds aanwezig. Dit geldt ook voor door het tehuis verzorgde wasverzorging of maaltijdverzorging

5.4. Voorliggende voorzieningen

Alvorens over te gaan tot het toekennen van een individuele voorziening wordt eerst beoordeeld of er nog voorliggende voorzieningen zijn, die kunnen worden ingezet voor het te bereiken resultaat. Daarbij kan het gaan om voorliggende wettelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of algemeen gebruikelijke voorzieningen.

Voorliggende wettelijke voorzieningen

In artikel 2 van de Wmo is bepaald dat indien er een andere wet is op grond waarvan de aanvrager aanspraak kan maken op een adequate (geschikte) voorziening, die (voorliggende) voorziening voor de Wmo-voorziening gaat.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Zorgverzekeringswet (Zvw)

Bij sommige verzekeraars is thuiszorg opgenomen in het (aanvullende) zorgverzekeringspakket. Daarbij gaat het wel om crisissituaties, bijvoorbeeld bij de plotselinge ziekenhuisopname van een ouder uit een éénoudergezin, waarbij er sprake is van niet uitstelbare zorgtaken.

- Wet Arbeid en Zorg

Deze wet regelt o.a. het kortdurend zorgverlof voor alle werknemers, bijvoorbeeld bij ziekte van een kind of partner. Het gaat hierbij om maximaal 10 dagen per jaar met behoud van tenminste 70 % van het salaris.

Algemene voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen

Voor hulp bij het huishouden zijn diverse voorliggende voorzieningen te onderscheiden. Algemene voorliggende voorzieningen kunnen gevonden worden in: kinderopvang (crèche, kinderdagverblijf, overblijfmogelijkheden op school, voor- of naschoolse opvang), oppascentrales, maaltijddiensten, hondenuitlaat-service, boodschappendiensten, alarmering, etc. De voorliggende voorziening moet ter plaatse wel beschikbaar zijn. Als dit niet het geval is, dan is er geen sprake van een voorliggende voorziening. Hiertoe is het nodig rekening te houden met de sociale kaart zoals die ter plekke bestaat.

Het gebruik van algemeen gebruikelijke huishoudelijke apparatuur, zoals een wasmachine of stofzuiger is voorliggend op het inzetten van hulp. Als dergelijke apparaten niet aanwezig zijn maar wel een adequate oplossing zouden bieden voor het probleem, is de aanschaf van deze hulpmiddelen voorliggend. De aanschaf van een droogtrommel of een afwasmachine is niet voorliggend op het inzetten van hulp, het gebruik ervan wel. Niet relevant is of men gebruik wil maken van een voorliggende voorziening. Het is in principe ook niet relevant welke kosten aan de voorliggende voorziening zijn verbonden, tenzij

sprake zou kunnen zijn van een zogenaamd extreem laag inkomen als geldt bij het begrip algemeen gebruikelijk: een inkomen dat door kosten op grond van de ziekte of het probleem onder de bijstandsnorm uitkomt of dreigt uit te komen. Op basis van de hardheidsclausule kan in bijzondere situaties - maar altijd bij uitzondering - van deze regels worden afgeweken.

Het is ook mogelijk dat Wmo woonvoorzieningen de goedkoopst adequate oplossing bieden en voorgaan op het inzetten van hulp bij het huishouden, bijvoorbeeld woningsanering, keukenaanpassingen of het plaatsen van een verhoging voor een droger en/of wasmachine.

5.5. Toekenning

Aan de hand van de normtijden zoals genoemd in bijlage, en rekening houdend met gebruikelijke zorg en eventueel aanwezige voorliggende voorzieningen, kan voor de individuele situatie worden bepaald hoeveel tijd noodzakelijk is. De toekenning vindt plaats in uren of minuten. Indien het gaat om zorg in natura, dan wordt de toe te kennen hulp bij het huishouden bij beschikking toegekend en tevens doorgegeven aan de leverancier van keuze. De leverancier wordt op de hoogte gebracht van de inhoudelijke opbouw van de indicatie. Daardoor kan voorkomen worden dat activiteiten worden uitgevoerd waarvoor geen hulp is toegekend.

Gaat het om een persoonsgebonden budget, en zijn er geen overwegende bezwaren, dan wordt het persoonsgebonden budget bij beschikking toegekend en kan tot uitbetaling worden overgegaan. Het persoonsgebonden budget is gebaseerd op het aantal uren waarvoor men geïndiceerd is. Het uurbedrag is vastgelegd in het Financieel Besluit. Zowel bij zorg in natura als bij een Pgb worden de benodigde gegevens voor het innen van de eigen bijdrage doorgegeven aan het Centraal Administratiekantoor (CAK).

Hoofdstuk 6. Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

6.1 Algemeen

Compensatie voor langdurige beperkingen bij het lokaal verplaatsen van personen is gericht op het sociaal vervoer, ook wel vervoer in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving genoemd. Het gaat in beginsel om verplaatsingen die de gemiddelde Nederlander in zijn of haar eigen woonomgeving maakt, zoals vervoer om boodschappen te doen, vrienden en familie te bezoeken, vervoer naar clubs en sociaal-culturele instellingen.

Vervoer naar nog verder weggelegen bestemmingen valt onder verantwoordelijkheid van het Rijk en wordt uitgevoerd door Valys.

De persoon met beperkingen wordt in staat gesteld om 1500 kilometer met een bandbreedte tot 2000 kilometer af te leggen binnen de directe woon- of leefomgeving.

6.2. Voorwaarden voor verstrekking

Wanneer een persoon met beperkingen in overwegende mate en langdurig niet kan deelnemen aan het leven van alledag kan een Wmo vervoersvoorziening die sociale participatie bewerkstelligt verstrekt worden. Een verstrekking hoeft niet geheel tegemoet te komen aan de vervoersbehoefte van de aanvrager. Het is aanvaardbaar dat de aanvrager zich ook enige beperkingen getroost en zijn vervoerspatroon en de vervoersbehoefte aanpast aan zijn mogelijkheden. Door het uitblijven van een verstrekking mag de aanvrager echter niet in een sociaal isolement terecht komen.

Bij het vaststellen of iemand in aanmerking komt voor een Wmo vervoersvoorziening wordt rekening gehouden met:

- a. beperkingen van de aanvrager;
- b. de mogelijkheid van de aanvrager om op een verantwoorde wijze gebruik te maken van de vervoersvoorziening;
- c. de individuele vervoersbehoefte van de aanvrager;
- d. de mogelijkheid om op andere wijze geheel of gedeeltelijk in die vervoersbehoefte te voorzien.

Ad a. Beperkingen.

De beperkingen moeten de aanleiding zijn voor het vervoersprobleem. De beperkingen moeten blijvend of langdurig aanwezig zijn en dit moet medisch zijn vastgesteld. Dit is nodig omdat alleen nadat gebleken is dat het fysieke of psychische probleem niet (verder) door behandeling kan worden opgelost, vastgesteld kan worden of een vervoersvoorziening - en zo ja welke - langdurig noodzakelijk zal zijn.

Ad b. Gebruik

Bij het vaststellen van de goedkoopst compenserende voorziening, wordt ook gekeken naar de mogelijkheid van de aanvrager om van de beoogde voorziening op een verantwoorde wijze gebruik te maken. Problemen in bijvoorbeeld de waarneming en/of de motoriek kunnen dusdanig van invloed zijn op de rijgeschiktheid, dat toekenning van een voorziening niet verantwoord is.

Ad c. Individuele vervoersbehoefte.

Bij het vaststellen van de individuele vervoersbehoefte wordt gekeken naar vervoersdoelen, de hiervoor af te leggen afstanden en de frequentie waarin ze worden bezocht. Deze aspecten zijn van belang enerzijds om te kunnen bepalen of de vervoersbehoefte in relatie staat tot sociale participatie en op grond daarvan al dan niet onder de Wmo valt; anderzijds om te bepalen welke vervoersvoorziening de goedkoopst compenserende en meest proportionele voorziening is.

Ad d. Voorliggende oplossingen.

Voorliggende oplossingen die aan de orde komen zijn andere wet- en regelgevingen, oplossingen die de aanvrager zelf zonder meerkosten kan bewerkstelligen (zoals de aanwezigheid van een eigen vervoermiddel, mogelijkheden om door middel van een andere organisatie van het gezamenlijke huishouden te voorzien in taken die gedaan moet worden), algemeen gebruikelijke voorzieningen (waarvan in ieder geval het openbaar vervoer) en het collectief Wmo vervoer. Van verwijzing naar andere wet en regelgeving kan sprake zijn als (een deel van) de vervoersbehoefte geen betrekking heeft op sociaal vervoer. Voorbeelden hiervan zijn woon-werk verkeer (WIA) en vervoer van en naar school (leerlingenvervoer). Als na de weging van voorliggende oplossingen een sociale vervoersbehoefte resteert waarin niet wordt voorzien dan biedt het college hiervoor compensatie door het verstrekken van de goedkoopst compenserende voorziening.

6.3. Leven van alledag: de weging van verschillende vervoersdoelen

a. Recreatief vervoer en buiten zijn.

Als recreatief vervoer of het buiten zijn voor de persoon met beperkingen deel uitmaakt van het leven van alledag, wordt met dit vervoersdoel rekening gehouden in de afweging voor een Wmo vervoersvoorziening.

b. Zorg voor kinderen.

Bij de verstrekking van vervoersvoorzieningen aan ouders met een beperking wordt rekening gehouden met de zorg voor kinderen. Dit kan aanleiding zijn voor het verstrekken van een individueel vervoermiddel. Er worden echter ook alternatieven betrokken die de ouders zelf voor dat vervoer kunnen organiseren. Als dergelijke alternatieven voorhanden zijn, wordt geen individueel vervoermiddel verstrekt.

6.4. Intramuraal verblijf

Mensen die verblijven in een AWBZ-instelling in de gemeente, kunnen in aanmerking komen voor een individuele vervoersvoorziening. Er moet dan sprake zijn van een vervoersprobleem in het kader van het leven van alledag dat zich voordoet buiten het zorgcomplex. Er worden geen vervoersvoorzieningen verstrekt voor verplaatsingen in (de gangen van) de zorginstelling. Voor dit

vervoer is de AWBZ-instelling verantwoordelijk.

Bewoners van een AWBZ-instelling zullen minder snel een vervoersprobleem hebben dan zelfstandig wonenden, omdat het zorgcomplex zelf binnen de muren voorzieningen biedt in het kader van het leven van alledag.

Soms wonen aanvragers in een complex waarin voorzieningen als winkel, kapper, en recreatieruimte zijn ondergebracht of in de dichte nabijheid zijn gerealiseerd. Te denken

valt aan verzorgingshuizen eventueel met aanleunwoningen, verpleeghuizen en andere AWBZ-instellingen. Bovendien geldt dat een aantal 'bestemmingen in het kader van het leven van alledag' vervalt, omdat daarin op andere wijze wordt voorzien. Bewoners van intramurale instellingen hoeven bijvoorbeeld minder vaak boodschappen te doen, omdat de instelling de maaltijden bereidt. Ook sommige gezamenlijke sociale activiteiten waarvoor vervoer nodig is, worden vanuit de AWBZ-instelling georganiseerd, inclusief vervoer. Deze verminderde vervoersbehoefte wordt betrokken bij het bepalen van de goedkoopst compenserende voorziening.

Verstandelijk gehandicapten die wonen in een AWBZ-instelling komen niet in aanmerking voor een

speelvoertuig, omdat de mogelijkheid om te kunnen spelen onder de verantwoordelijkheid van de instelling valt. Een driewiel fiets kan aan bewoners van een AWBZ-instelling wel als vervoersvoorziening toegekend worden als er een vervoersbehoefte buiten het terrein van de intramurale instelling is.

6.5. Uitsluitingen

a. Algemeen gebruikelijk.

Algemeen gebruikelijk is onder andere reizen met het openbaar vervoer, lopen, fietsen, rijden op een bromfiets, (mee)rijden in een auto als die beschikbaar is. Als mensen een vervoersprobleem hebben dat zij met een algemeen gebruikelijk middel kunnen oplossen, dan is er geen aanleiding om op grond van de Wmo in aanmerking te komen voor een vervoersvoorziening.

b. Vervoer in verband met werk.

Bij de beoordeling van aanspraken op vervoersvoorzieningen wordt geen rekening gehouden met vervoersbehoefte in verband met werk. Voor mensen die in dienstbetrekking werken en voor zelfstandigen zijn er voorliggende voorzieningen, zoals de WAO/WIA, Waz en ZW. Deze regelingen worden uitgevoerd door het UWV. Werknemers die werkzaam zijn in de sociale werkvoorzieningen (Wsw) kunnen voor woon-werkverkeer op basis van de CAO-Wsw een beroep doen op hun werkgever.

c. Vervoer in verband met therapie, dagbehandeling/ dagopvang of bezoek aan medische behandelaars.

Vervoer van en naar dagopvang of dagverzorging met een overwegend therapeutisch karakter en/of AWBZ-erkenning en -financiering valt niet onder de Wmo. Voor deze vervoersbestemmingen is de AWBZ voorliggend.

Voor vervoer van en naar medische behandelaars is er voor bepaalde situaties een voorliggende voorziening, de Regeling Ziekenvervoer van de Zorgverzekeringswet.

d. Vervoer in verband met het volgen van onderwijs en opleiding.

Vervoer in verband met onderwijs valt evenmin onder de Wmo. Er zijn voorliggende voorzieningen, zoals het leerlingenvervoer op grond van de onderwijswetgeving, en voorzieningen die via het UWV worden verstrekt, de WIA.

6.6. budget, en vervoerskostenvergoedingen

De individuele Wmo vervoersvoorzieningen bestaan uit:

- vervoermiddelen in natura;
- vervoermiddelen in de vorm van een persoonsgebonden budget;
- vervoerskostenvergoedingen.

a. Verstrekkingen in natura of als persoonsgebonden budget.

Onder naturaverstrekkingen vallen goederen en diensten die aan de persoon met

beperkingen in
bruikleen worden toegekend. Het onderhoud, de reparatie en verzekering van vanuit de Wmo
verstreckte vervoermiddelen komen ten laste van de gemeente. Voor vervoermiddelen die
in bruikleen zijn verstreckt zijn de kosten van onderhoud, reparatie en verzekering in de
bruikleenovereenkomst geregeld.
In principe kan op verzoek van de aanvrager een individuele vervoersvoorziening in de
vorm van een persoonsgebonden budget worden verstreckt, tenzij er sprake is van de in
deze beleidsregels opgenomen uitsluitingen.

b. Vervoerskostenvergoedingen.

Vervoerskostenvergoedingen zijn vergoedingen voor het gebruik van een vanuit de Wmo
verstreckt of eigen vervoermiddel, of een geldbedrag bedoeld voor zelf te regelen vervoer.
De hoogte van de
vergoeding is gebaseerd op een aantal aflegbare kilometers in het kader van het leven
van alledag,
en op de kosten van het gebruik van het vervoermiddel dat nodig is om de afstand te
overbruggen.
De vergoeding wordt toegekend voor één jaar; daarna volgt een verlenging met mogelijk
een
herbeoordeling.

Als binnen een huishouden de persoon met beperkingen samen reist met een ander lid
van het
huishouden dan zijn er geen of minder meerkosten dan in de situatie dat de persoon met
beperkingen alleen reist. Daarom wordt met samenvallende vervoersbehoeften rekening
gehouden bij het vaststellen van de hoogte van de vergoeding. Deze situatie doet zich
voor bij leden van één
huishouden, kinderen en volwassenen.

Leden van één huishouden

Als meerdere leden van een huishouden op grond van hun beperking in aanmerking komen
voor een vervoerskostenvergoeding, wordt er vanuit gegaan dat een deel van de
vervoersbehoefte samenvalt. De hoogte van de vergoeding bedraagt in het geval dit twee
personen betreft voor iedere persoon met beperkingen 75%.

6.7. Individuele vervoersvoorzieningen

Een persoon met beperkingen kan voor een vervoersvoorziening in aanmerking komen
wanneer
aantoonbare beperkingen het gebruik van het openbaar vervoer onvoldoende mogelijk
maken.

Uitsluitend aantoonbare beperkingen in relatie tot de individuele vervoersbehoefte van
de persoon met beperkingen zijn bepalend voor de vraag of, en zo ja in hoeverre de
aanvrager in aanmerking komt voor een voorziening. Is een bus voor iemand met een
beperking niet toegankelijk, dan kan men recht hebben op verstrecking van een
vervoersvoorziening.

Als er een voorliggende voorziening mogelijk is wordt geen individuele
vervoersvoorziening verstreckt. Psychische problemen (men durft niet in een drukke bus,
men is bang in een bus) zijn in principe geen indicatie voor een vervoersvoorziening.
Behandeling is in dat geval de voorliggende voorziening.

Als blijkt dat het probleem niet (meer) door behandeling opgelost kan worden dan is wel
een
langdurige noodzaak aanwezig en zou wel een vervoersvoorziening verstreckt kunnen
worden.

Met betrekking tot het verplaatsen buiten de woning moet de persoon met beperkingen in
staat
gesteld worden in ieder geval datgene te doen wat mensen - normaal gesproken - van dag
tot dag
plegen te doen: het zogenaamde leven van alledag.

6.8. Collectief vervoer

6.8.1. algemeen

Collectief vervoer is een uitsluitend voor pashouders toegankelijk vervoerssysteem waarbinnen

mensen op afroep zittend worden vervoerd. De chauffeur biedt de cliënt de benodigde begeleiding. De begeleiding kan variëren van licht (ondersteuning bij het bereiken van het voertuig, en bij het in- en uitstappen) tot intensief (hulp bij het bereiken van het voertuig, waaronder zonodig ook tilservice, en bij de toegang tot het voertuig). De chauffeurs zijn professionele krachten die op grond van ervaring en/of opleiding in staat zijn de dienstverlening van het vervoersproduct te bieden. De cliënt betaalt een ritbijdrage. Het Collectief vervoer maakt vervoer over alle afstanden mogelijk in de directe woon- en leefomgeving en biedt een actieradius van 25 kilometer hemelsbreed gerekend vanaf woonadres volgens de GBA, of zoveel meer dan nodig om vanaf het woonadres een bestemming binnen de regio te bereiken.

Het vervoer wordt zoveel mogelijk uitgevoerd in lage -instapbusjes.

De vervoerder bepaalt welk voertuig ingezet wordt en houdt daarbij rekening met de beperkingen van de cliënt. Het materieel biedt de mogelijkheid om loophulpmiddelen, rolstoelen en scootmobielen te vervoeren.

Voor het kunnen reizen naar verder weg gelegen bestemmingen is het Rijk verantwoordelijk (Valys).

6.8.2. Primaat van het collectief vervoer

Het openbaar vervoer is niet voor iedereen voldoende bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar. Indien

personen wegens aantoonbare beperkingen niet of onvoldoende gebruik kunnen maken van het

openbaar vervoer is er voor hen het collectief vervoer. Redenen dat een persoon met beperkingen

niet kan reizen met het openbaar vervoer zijn bijvoorbeeld dat hij of zij:

- een afstand van 800 meter niet zelfstandig, al dan niet met hulpmiddelen kan afleggen;
- niet kan wachten bij een halte van het openbaar vervoer;
- niet in- en/of uit kan stappen in een bus
- niet zelf de regie kan voeren voor, tijdens of na de reis, en er niet altijd iemand is die begeleiding kan bieden, of
- een vervoermiddel niet met anderen kan delen dan de chauffeur.

In het collectief vervoer worden aan personen met beperkingen die niet met het openbaar vervoer

kunnen reizen alternatieven geboden om zich te kunnen verplaatsen. Bij de verstrekking van vervoersvoorzieningen is het uitgangspunt 'collectief als het kan, en individueel als het moet'. Het primaat is gelegd bij het collectief vervoer. Alleen wanneer het collectief vervoer niet(of in beperkte mate) in de vervoersbehoefte van de persoon met beperkingen voorziet, kan die

persoon in aanmerking komen voor een aanvullende individuele vervoersvoorziening. Het collectief

vervoer kan om verschillende redenen niet of niet volledig adequaat zijn:

- als de persoon vanwege zijn of haar beperkingen niet met het collectief vervoer kan reizen, dan is dit vervoer niet adequaat;
- voor heel jonge gehandicapte kinderen die speciale voorzieningen nodig hebben (bijvoorbeeld een aangepast autozitje) is het collectief vervoer niet adequaat;
- als vanwege zeer frequente vervoersbehoeftes het collectief vervoer niet adequaat is, bijvoorbeeld als een belangrijk onderdeel van het dagelijks vervoerspatroon is dat een gehandicapte ouder kinderen van en naar school brengt, en in dit vervoersprobleem niet op een andere wijze kan worden voorzien;
- als het gaat om vervoer van een gehandicapte ouder die niet in staat is toezicht/begeleiding te bieden aan meereizende kinderen jonger dan 12 jaar, en geen reisgenoot voor begeleiding van deze kinderen beschikbaar is.

Indien er naast collectief vervoer ook nog een andere vervoersvoorziening wordt toegekend, vindt er een beperking plaats in de toekenning van het aantal zones dat gereisd mag worden met het collectief vervoer, omdat een deel van de vervoersbehoefte op een andere wijze wordt ingevuld.

In Rhenen bestaan verschillende vormen van collectief vervoer voor personen met een beperking:

Deze vormen onderscheiden zich van elkaar in de dienstverlening.

Opties regiotaxi

Verplichte begeleiding	Tijdens rit afhankelijk van begeleiding. Persoon wordt nooit alleen vervoerd.
Kamer tot kamer	Kamer tot kamer: persoon kan niet bij hoofdingang afgezet worden maar moet echt tot in de eigen kamer gebracht worden
Alleen	Alleen: persoon is aangewezen op individueel vervoer.
Gezinstaxi	Gezinstaxi: Kinderen zijn afhankelijk van de persoon die met de regiotaxi reist en moeten dus meereizen of andersom.
Sociale begeleiding	Sociale begeleiding: voor en na de rit afhankelijk van begeleiding. Begeleider betaalt zelfde tarief als pashouder. Deze zones worden in mindering gebracht op de totaal aantal kortingszones van de pashouder.

6.9. Fietsen

6.9.1. algemeen

Hieronder worden o.a. verstaan een driewiel fiets, een duofiets, een tandem waarbij het kind voorop moet zitten, en voor rolstoelgebruikers een rolstoelfiets of een handbike. Het gaat hier om een vervoermiddel dat voorziet in de vervoersbehoefte vanaf de voordeur tot en met 8 kilometer. Hiermee kan de persoon met beperkingen zichzelf verplaatsen (driewiel fiets, duofiets, handbike) of zich door of met hulp van derden laten verplaatsen (tandem waarbij kind voorop moet zitten, rolstoelfiets).

Als er zich ook buiten het bereik van de fiets een vervoersprobleem voordoet, dan kan de fiets worden gecombineerd met collectief vervoer, of - als collectief vervoer niet mogelijk is - , met een vervoerskostenvergoeding. De fiets kan niet worden gecombineerd met een scootmobiel of een andere voorziening voor de zeer korte en korte afstand.

6.9.2. Voorwaarden voor verstrekking

De persoon met beperkingen heeft belemmeringen in de sta- en loopfunctie en ondervindt hiervan problemen bij het verplaatsen buitenshuis. De problemen doen zich voor op de zeer korte afstand (tot 100 meter) of de iets langere afstanden (tot 500 meter). Er is een dagelijkse vervoersbehoefte in het gebruiksgebied van de fiets (8 kilometer) waarin niet of niet volledig op andere wijze voorzien kan worden (openbaar vervoer, een algemeen gebruikelijk vervoermiddel, een vervoermiddel dat de cliënt al heeft, collectief vervoer, of een al eerder verstrekte voorziening zoals handbewogen rolstoel).

Als een persoon met beperkingen door lichamelijke, zintuiglijke en/of cognitieve aandoeningen niet in staat is om zelfstandig van een vervoermiddel gebruik te maken dan kan een voorziening worden verstrekt die het mogelijk maakt dat die persoon zich door of met hulp van anderen laat verplaatsen.

6.9.3. Uitsluitingen

Algemeen gebruikelijke fietsen, zoals tweewielers al dan niet met hulpmotor, lage instapfiets, bromfiets, snorfiets.

Bij uitzondering kan een fiets met hulpmotor of een lage instapfiets worden verstrekt in de vorm van een financiële tegemoetkoming voor de aanschaf en het onderhoud ervan. Dit is het geval indien deze algemeen gebruikelijke fiets voor de persoon met beperkingen niet als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd.

6.9.4 Aanpassingen aan fietsen

Bijzondere eisen die aan het vervoermiddel worden gesteld die voortkomen uit de beperkingen en de fysieke gesteldheid van de persoon met beperkingen en/of die van de vaste begeleider. Dergelijke aanpassingen komen in aanmerking voor vergoeding. De aanpassingen kunnen onder meer betrekking hebben op:

- bediening
- zadel en vering
- zithouding
- meenemen van een loopmiddel

6.9.5. Fietszitjes

Speciaal voor gehandicapte kinderen ontwikkeld zitelement voor op de fiets.

Het gebruik van een aangepast kinderzitje maakt het mogelijk dat ouders een gehandicapt kind veilig mee kunnen nemen op de fiets.

Er moet voor de ouders een noodzaak zijn dat zij hun gehandicapt kind meenemen bij hun verplaatsingen in het kader van het leven van alledag. Algemeen gebruikelijke oplossingen zijn niet mogelijk (zoals: kind kan niet worden gedragen, niet in een gewone kinderwagen, niet in een standaardzitje op fiets of in auto, gebruik van openbaar vervoer is niet mogelijk). Als al sprake is van de verstrekking van een andere voorziening (aangepaste wandelwagen, speelvoorziening, aangepast autozitje) dan wordt beoordeeld in hoeverre deze reeds voorziet in de vervoersbehoefte.

6.10 Vervoerskostenvergoeding voor gebruik taxi of vervoer door derden naast fiets

6.10.1 algemeen

Een geldbedrag als tegemoetkoming in de kosten van vervoer waarin de fiets niet voorziet. De hoogte van de vergoeding is gerelateerd aan 250-750 aflegbare kilometers. Dit is hetzelfde aantal kilometers als waarop de vervoerskostenvergoeding voor het gebruik van een (rolstoel)taxi of vervoer door derden naast een scootmobiel is gebaseerd.

6.10.2 Voorwaarden voor verstrekking

Men komt in aanmerking voor deze vergoeding als men voldoet aan de voorwaarden voor verstrekking van een fiets op grond van de Wmo en men beschikt over een fiets.

Tegelijkertijd is er

een aantoonbare sociale vervoersbehoefte op de langere afstand waarin niet op andere wijze kan worden voorzien (zoals met collectief vervoer).

6.11. Speelvoertuigen

6.11.1. Algemeen

Voorzieningen voor kinderen ten behoeve van spel in de directe woonomgeving.

Voorbeelden zijn:

(aangepaste) drie- /vierwiel fietsen, speelmobielen, kruiwagens en kruihulpmiddelen.

De voorziening wordt gebruikt om buiten te spelen onder toezicht van ouders/verzorgers, in een beschermde omgeving (zoals bijvoorbeeld op het trottoir of een pleintje in de buurt, of in een park).

6.11.2. Voorwaarden voor verstrekking

Speelvoertuigen worden aan twee groepen personen met beperkingen verstrekt:

a. kinderen jonger dan 12 jaar die als gevolg van motorische beperkingen, al dan niet in combinatie met of ten gevolge van zintuiglijke en/of cognitieve beperkingen, geen gebruik kunnen maken van een algemeen gebruikelijk speelvoertuig zoals een standaard driewieler of

standaard fiets. Er is geen voorliggende voorziening;

b. aanvrager heeft een cognitieve of verstandelijke handicap in combinatie met motorische beperkingen en woont niet in een AWBZ instelling. Er kan geen gebruik gemaakt worden van

een algemeen gebruikelijk speelvoertuig zoals een standaard driewieler of standaard fiets.

Er

is geen voorliggende voorziening.

6.11.3. Uitsluitingen

Bewoners van een AWBZ instelling komen niet in aanmerking voor een speelvoertuig, omdat de

mogelijkheid om te kunnen spelen onder de verantwoordelijkheid van de instelling valt.

Een driewiel fiets kan aan AWBZ bewoners wel als vervoersvoorziening toegekend worden voor vervoer

buiten de instelling.

6.12. Open elektrische buitenwagens

6.12.1. Algemeen

Een open elektrische buitenwagen betreft een scootmobiel. Een scootmobiel is een open voertuig,

aangedreven door een elektromotor en bestuurd met een mechanisch stuur. De motor, verlichting en claxon worden gevoed door een of twee accu's, die men regelmatig moet opladen.

Het gaat hier om een - in principe - éénpersoons vervoermiddel dat voorziet in de vervoersbehoefte

op de zeer korte afstand tot en met de middellange afstand (tot 10 kilometer).

Er mag gebruik gemaakt worden van het voetpad, het fietspad en de rijbaan. De

maximalsnelheid op voetpad en trottoir is 6 km/uur. Vaak zijn openbare gebouwen, openbaar vervoer en winkels met een scootmobiel toegankelijk. Een scootmobiel kan meegenomen worden in het collectief vervoer.

Er zijn verschillende uitvoeringen met onder andere verschil in actieradius en snelheid.

Scootmobielen met extra grote actieradius en afwijkende hoge snelheid worden niet

verstrekkt. Aan personen voor wie een zwaardere, bredere of beter geveerde uitvoering medisch noodzakelijk is, kan wel een andere dan de gebruikelijke uitvoering worden

toegekend.

6.12.2. Voorwaarden voor verstrekking

De persoon met beperkingen heeft objectief aangetoonde ernstige belemmeringen in de sta- en

loopfunctie en ondervindt ten gevolge hiervan problemen bij het verplaatsen buitenshuis.

Deze

problemen doen zich voor op de zeer korte afstand (tot 100 meter) of de iets langere afstanden (tot

500 meter).

Er kan geen gebruik gemaakt worden van het openbaar vervoer, de fiets, een rolstoel, rollator, stok, en dergelijke. In de vervoersbehoefte is niet of niet volledig te voorzien met collectief vervoer.

Uitgangspunt is dat met de scootmobiel de dagelijkse vervoersbehoeften op de (zeer)korte en

middellange afstanden kunnen worden ingevuld.

Er moet een geschikte stallingsmogelijkheid met aansluitpunt voor opladen aanwezig zijn, of die

mogelijkheid moet gerealiseerd kunnen worden.

Als er zich ook buiten het bereik van de scootmobiel een vervoersprobleem voordoet, dan kan de

voorziening worden gecombineerd met collectief vervoer, of - als collectief vervoer niet mogelijk is - met een vervoerskostenvergoeding.

6.12.3. Aanpassingen aan scootmobiel

Algemeen

Dit betreft bijzondere eisen die aan het vervoermiddel worden gesteld die voortkomen uit de beperkingen en de fysieke gesteldheid van de persoon met beperkingen. De aanpassingen kunnen onder meer

betrekking hebben op:

- bediening
- stoel en vering
- zithouding
- meenemen van een loopmiddel

Dit betreft tevens bijzondere eisen die aan het vervoermiddel worden gesteld in verband met de noodzaak een kind mee te nemen bij verplaatsingen in het kader van het leven van alledag. Deze aanpassing betreft:

- een kinderzitje op de scootmobiel

Kinderzitje waarin in combinatie met een scootmobiel een kind veilig vervoerd kan worden.

Het gebruik van het kinderzitje maakt het mogelijk dat een ouder/verzorger een kind veilig mee kan nemen op de scootmobiel.

De ouder/verzorger moet op grond van een beperking in aanmerking komen voor een scootmobiel, en een noodzaak hebben het kind mee te nemen bij verplaatsingen in het kader van het leven van alledag. Algemeen gebruikelijke oplossingen zijn niet mogelijk.

6.12.4. Vervoerskostenvergoeding voor gebruik (rolstoel)taxi of vervoer door derden naast scootmobiel

Een geldbedrag als tegemoetkoming in de kosten van vervoer waarin de scootmobiel niet voorziet.

De vervoerskostenvergoeding voor het gebruik van individuele vervoersvoorzieningen is gebaseerd op 1500-2000 aflegbare kilometers per jaar. Uit jurisprudentie blijkt dat de scootmobiel voorziet in 1250 kilometer; dit zijn met name de korte en middellange ritten. De hoogte van de vervoerskostenvergoeding is daarom gerelateerd aan de ontbrekende 250-750 kilometer.

Men komt in aanmerking voor deze vergoeding als men voldoet aan de voorwaarden voor verstrekking van een scootmobiel op grond van de Wmo, men beschikt over een scootmobiel, en er

een aantoonbare vervoersbehoefte is op de langere afstand waarin niet kan worden voorzien met het collectief vervoer omdat er een contra indicatie is voor het collectief vervoer.

6.12.5. Gewenningslessen scootmobiel

Het betreft theoretisch en praktisch onderricht in de bediening van de scootmobiel, het rijden en manoeuvreren met de scootmobiel en de kennis en toepassing van de verkeersregels. Er kunnen in principe maximaal drie lessen worden verstrekt. De gewenningslessen worden gevolgd na verstrekking van de scootmobiel, dus met het eigen hulpmiddel.

Aan de persoon met beperkingen is een scootmobiel toegekend. In de indicatiefase, al dan niet na proefflessen, of na verstrekking van de scootmobiel, is echter gebleken dat de cliënt nog onvoldoende vaardigheid heeft om de scootmobiel te bedienen en/of onvoldoende rijvaardig is om zelfstandig aan het verkeer deel te nemen. In de gewenningslessen moeten deze vaardigheden alsnog worden geleerd. Blijkt de persoon met beperkingen na gewenningslessen toch niet om te kunnen gaan met de scootmobiel, dan wordt de scootmobiel weer ingenomen omdat de voorziening niet adequaat blijkt te zijn.

6.12.6 Tegemoetkoming in de kosten van onderhoud, reparatie en verzekering eigen scootmobiel.

Een geldbedrag als tegemoetkoming in de kosten van onderhoud en verzekering van een eigen scootmobiel. Het bedrag is gebaseerd op de kosten die de gemeente maakt voor bruikleenvoorzieningen.

De persoon met beperkingen moet voldoen aan de voorwaarden voor verstrekking van een scootmobiel.

6.13. Vervoerskostenvergoeding voor gebruik eigen auto of vervoer door derden

6.13.1. algemeen

Het gaat hier om een vervoerskostenvergoeding die naar eigen keuze aangewend kan worden voor het gebruik van een eigen auto of vervoer door derden.

Het bedrag van een toegekende vervoerskostenvergoeding wordt berekend beginnend op de eerste dag van de maand na de beschikingsdatum, waarin de aanvrager het verzoek hiertoe heeft ingediend. De gedeclareerde kilometers worden achteraf op declaratiebasis uitbetaald. De toegekende vervoerskostenvergoeding geldt hierbij als maximum.

De vervoerskostenvergoeding voor de kosten van het gebruik van een (rolstoel)taxi en vervoer door derden is gebaseerd op 1500-2000 aflegbare kilometers per jaar. Dit is inclusief de zeer korte afstand (tot 100 meter).

6.13.2. Voorwaarden voor verstrekking

De cliënt heeft objectief aangetoonde belemmeringen in de sta- en loopfunctie en ondervindt ten gevolge hiervan problemen bij het verplaatsen buitenshuis. Uitgangspunt van deze voorziening is dat hiermee de dagelijks noodzakelijke en voor de cliënt zeer

essentiële vervoerbehoefte kan worden ingevuld omdat het openbaar vervoer, collectief vervoer en andere verplaatsingsmiddelen (met uitzondering van auto(bus) en gesloten buitenwagens) geen adequate oplossing bieden.

6.14. Aanpassingen aan eigen auto

6.14.1. algemeen

Bijzondere eisen die aan het vervoermiddel worden gesteld die voortkomen uit de beperkingen en de fysieke gesteldheid van de persoon met beperkingen. De aanpassingen kunnen onder meer

betrekking hebben op:

- bediening en besturing
- in en uit de auto komen
- zithouding
- meenemen van noodzakelijke hulpmiddelen
- verzorging van de persoon met beperkingen
- inrijden van een rolstoel
- vergrendeling van een rolstoel

6.14.2. Voorwaarden voor verstrekking

In het geval dat de aanvrager een eigen auto heeft, worden aanpassingen uitsluitend vergoed

als de auto alleen maar gebruikt kan worden als deze wordt aangepast. Wanneer de persoon met

beperkingen voor de eigen auto kiest, terwijl adequate, goedkopere alternatieven beschikbaar zijn,

dan is dat zijn keus voor een duurdere oplossing. Indien dan vervolgens de keuze ook het aanbrengen

van aanpassingen impliceert, moet de aanvrager die voor eigen rekening nemen.

Een vergoeding van de kosten voor aanpassingen van een eigen auto is alleen mogelijk als de auto

redelijk is aan te passen, in goede staat verkeert en in beginsel niet ouder dan drie jaar is of nog vijf

jaar mee kan. Voldoet de eigen auto hier niet aan, dan wordt de goedkoopst compenserende auto met aanpassingen in bruikleen toegekend.

De kosten van het plaatsen van de aanpassing in de eigen auto worden maximaal eenmaal in een

periode van 5 jaar vergoed. Binnen deze periode wordt het overplaatsen van aanpassingen in een

andere auto alleen vergoed wanneer is aangetoond dat vervanging van de auto noodzakelijk was als

gevolg van een gewijzigde medische of sociale situatie.

Het rijbewijs van de aanvrager is voorzien van de door het CBR vastgestelde beperkende bepalingen

als er een noodzaak is om de bediening en besturing van de auto aan te passen.

Aanpassingen aan de auto moeten functioneel noodzakelijk zijn voor mensen met een beperking en

niet algemeen gebruikelijk of standaard ingebouwd zijn; zoals rem- of stuurbevestiging, air

conditioning, airbags, etc. De aanpassingen zijn noodzakelijk voor de persoon met beperkingen en

dienen alleen door hen gebruikt te worden.

Een vergoeding voor een speciale autostoel kan worden verstrekt indien:

- een autostoel niet als voornaamste doel heeft de zithouding te verbeteren;
- de stoel niet normaal in de handel verkrijgbaar is; de belanghebbende reeds klachten krijgt na het rijden van enkele kilometers of binnen een kwartier;

- de aanschaf van de stoel niet uit preventief oogpunt geschiedt;
- de persoon met beperkingen bij de aankoop van de auto rekening heeft gehouden met zijn/haar beperkingen en het noodzakelijke zitcomfort;
- er geen andere hulpmiddelen zijn om de stoel adequaat te maken voor de korte en middellange afstand.

Aanpassingen worden verstrekt voor het vervoer van de persoon met beperkingen in de directe

woonomgeving. Het voorzieningenniveau is daarop afgestemd. Dit betekent dat er geen aanpassingen worden verstrekt uitsluitend om het mogelijk te maken buiten de gemeente te reizen.

6.14.3. Autozitjes voor gehandicapte kinderen

Speciaal voor gehandicapte kinderen ontwikkeld zitelement voor in de auto.

Het gebruik van een aangepast kinderzitje maakt het mogelijk dat ouders een gehandicapt kind veilig mee kunnen nemen in de auto.

Er moet voor de ouders een noodzaak zijn dat zij hun gehandicapt kind meenemen bij hun verplaatsingen in het kader van het leven van alledag. Algemeen gebruikelijke oplossingen zijn niet

mogelijk (zoals: kind kan niet worden gedragen, niet in een gewone kinderwagen, niet in een

standaardzitje op fiets of in auto, gebruik van openbaar vervoer is niet mogelijk). Als al sprake is van

de verstrekking van een andere voorziening (aangepaste wandelwagen, speelvoorziening, aangepast

fietszitje) dan wordt beoordeeld in hoeverre deze reeds voorziet in de vervoersbehoefte.

De kosten van het plaatsen van het autozitje in de eigen auto wordt maximaal eenmaal in een periode

van 5 jaar vergoed. Binnen deze periode wordt het overplaatsen van het reeds verstrekte autozitje in

een andere auto alleen vergoed wanneer is aangetoond dat vervanging van de auto noodzakelijk was

als gevolg van een gewijzigde medische of sociale situatie.

6.14.4. Rijlessen/rij-instructies voor de auto

Rijlessen en/of rij-instructies bedoeld voor het kunnen bedienen van en deelname aan verkeer met

een (aangepaste) auto of autobus. Rijlessen voor (aangepaste) auto's worden door erkende rijschoolinstructeurs gegeven.

Rijlessen maken mogelijk dat iemand zijn rijbewijs behaalt, noodzakelijk voor het besturen van een

(aangepaste) auto.

De persoon met beperkingen moet in ieder geval voldoen aan de voorwaarden om voor een (aangepaste) auto of autobus in aanmerking te komen.

Bij gebruik van een aangepaste (eigen) auto(bus) worden de meerkosten van lessen in een aangepaste ten opzichte van een niet-aangepaste lesauto vergoed. Dit geldt ook voor de meerijtsituatie.

Rijlessen voor een auto zijn algemeen gebruikelijk en worden om die reden niet vergoed. Wanneer belanghebbende voor zijn vervoerbehoefte is aangewezen op een bruikleenauto en hij

hiervan alleen gebruik kan maken als rijlessen gevolgd zijn, of extra rij-instructies gegeven zijn, kan

deze voorziening (nog) niet worden verstrekt.

Hoofdstuk 7 . Verplaatsen in en rond de woning

7.1. Algemeen

In het kader van de Wmo kunnen voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis rolstoelen worden

verstrekkt. Voor dergelijke verplaatsingen zijn er twee soorten rolstoelen: de handbewogen rolstoel en de elektrische rolstoel.

In dit hoofdstuk wordt ook de sportrolstoel beschreven. Een sportrolstoel is bedoeld voor het kunnen beoefenen van een sport.

7.2. Rolstoelen voor verplaatsing binnen- en buitenshuis

7.2.1. Algemeen

Onder handbewogen rolstoelen vallen rolstoelen die de persoon met beperkingen zelf voortbeweegt, en duwwandelwagens. De zogenaamde zelfbewegers bestaan uit een frame van buizen met eenmalig instelbare of verstelbare zitting en/of rugleuning, grote wielen achter met hoepels voor handmatig voortbewegen, kleine zwenkwielen voor, en beensteunen. Duwwandelwagens zijn rolstoelen met vier kleine wielen en worden door derden voortbewogen.

Elektrische rolstoelen zijn rolstoelen die worden aangedreven door een elektromotor. De rolstoel kan

met behulp van zeer uiteenlopende besturingssystemen bestuurd worden door de gebruiker zelf, of de rolstoel heeft een elektrische aandrijving ter ondersteuning van het duwen.

Regelmatige verplaatsingen in en rond de woning. De persoon met beperkingen kan zich in een

handbewogen of elektrische rolstoel zelfstandig voortbewegen of geduwd worden.

Een duwwandelwagen voorziet in twee zeer uiteenlopende situaties, namelijk:

- de persoon met beperkingen kan zich niet zelfstandig voortbewegen, noch in een handbewogen, noch in een elektrische rolstoel;
- de cliënt heeft zelf de voorkeur voor een duwwandelwagen boven een handbewogen rolstoel,

bijvoorbeeld omdat - in eenvoudige uitvoering - de duwwandelwagen makkelijker mee te nemen is in een auto.

De rolstoel kan ook bedoeld zijn om zittend in de rolstoel vervoerd te kunnen worden in het collectief vervoer, in eigen vervoer of in een rolstoeltaxi.

7.2.2. Voorwaarden voor verstrekking

Voor de persoon met beperkingen is er een medische noodzaak tot het zich in belangrijke mate

zittend moeten verplaatsen. Loopmiddelen, zoals rollator of trippelstoel die op grond van de

Zorgverzekeringswet worden verstrekt bieden onvoldoende oplossing.

Bij elektrische rolstoelen moet naast de medische noodzaak tot zittend verplaatsen blijken dat een

handbewogen rolstoel niet geschikt of toepasbaar is (bijvoorbeeld als gevolg van een beperkte arm- of handfunctie, of energetische problemen waardoor niet meer dan een aantal meters met een

handbewogen rolstoel gereden kan worden).

Voor de duwwandelwagen geldt aanvullend dat de persoon met beperkingen zich niet zelfstandig kan of wenst te verplaatsen, en er een partner, huisgenoot, mantelzorger of hulpverlener beschikbaar is die de rolstoel kan duwen.

7.2.3. Uitsluiting

Voor rolstoelen geldt het compensatiebeginsel voor alle personen met beperkingen die woonachtig

zijn in deze gemeente , met uitzondering van mensen die geïndiceerd zijn voor zowel de functie ‘verblijf’ als ‘behandeling’, bij wie de behandeling wordt gegeven vanuit de instelling waar men verblijft en de instelling daarvoor erkend is. Deze mensen krijgen de rolstoel verstrekt vanuit de AWBZ.

7.2.4. Aanpassingen aan rolstoelen

Aanpassingen aan rolstoelen kunnen uiteenlopen van zeer eenvoudig tot complex en van standaard tot individueel.

Standaardaanpassingen zijn onder andere diverse typen armleuningen en voetsteunen, antiekiepeuntjes, asgatverlenger, duwbeugel (kinderrolstoel), duwhandvatten, hijssoog, trapdop.

Individuele aanpassingen zijn onder andere anatomisch gevormde rugsteunen, lig-/zitorthese,

beenbakken, beenfixatiemiddelen, kniekussens; elektronische aanpassingen.

Accessoires die noodzakelijk zijn voor het gebruik van een rolstoel als verplaatsingsvoorziening

worden vergoed. Doorgaans betreft dit spaakbeschermers, been- en voetzak, schootskleed, stokkenbak, boodschappendoek, handschoenen (2x per jaar).

7.2.5. Gewenningslessen elektrische rolstoel

Het betreft praktisch onderricht in de bediening van de elektrische rolstoel, het rijden en manoeuvreren.

Er kunnen in principe maximaal drie lessen worden verstrekt. De gewenningslessen worden gevolgd

na verstrekking van de elektrische rolstoel, dus met het eigen hulpmiddel.

Als in de indicatiefase, al dan niet na proeflessen, of na verstrekking van de elektrische rolstoel blijkt dat de persoon met beperkingen onvoldoende vaardigheid heeft om de elektrische rolstoel te bedienen of hiermee naar buiten te gaan. Blijkt de persoon met beperkingen na gewenningslessen toch niet om te kunnen gaan met de elektrische rolstoel, dan wordt de elektrische rolstoel weer ingenomen omdat de voorziening niet adequaat blijkt te zijn.

7.2.6. Vervoerskostenvergoeding voor gebruik (rolstoel)taxi of vervoer door derden naast elektrische rolstoel

Een geldbedrag als tegemoetkoming in de kosten van vervoer waarin de elektrische rolstoel niet

voorziet. De hoogte van de vergoeding is gerelateerd aan 250-750 aflegbare kilometers. Dit is

hetzelfde aantal kilometers als waarop de vervoerskostenvergoeding voor het gebruik van een

(rolstoel)taxi of vervoer door derden naast een scootmobiel is gebaseerd.

Men komt in aanmerking voor deze vergoeding als men voldoet aan de voorwaarden voor verstrekking van een elektrische rolstoel op grond van de Wmo, men beschikt over een elektrische

rolstoel, en er een aantoonbare vervoersbehoefte is op de langere afstand waarin niet kan worden

voorzien met het collectief vervoer omdat er een contra indicatie is voor het collectief vervoer.

7.2.7. Financiële tegemoetkoming in de kosten van een sportrolstoel

Geldbedrag als tegemoetkoming in de kosten van de aanschaf en het onderhoud van een, door de

persoon met beperkingen zelf te bepalen, sportrolstoel. Een sportrolstoel is een rolstoel die speciaal

bestemd is voor een tak van sport. Voor een handbewogen sportrolstoel wordt het bedrag verstrekt

voor een periode van drie jaar, voor een elektrische sportrolstoel geldt een dubbele vergoeding voor een periode van zes jaar. Voorwaarde voor de verstrekking is dat belanghebbende lid is van een sportvereniging.

8. Slotbepalingen

8.1. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking met terugwerkende kracht tot 1 januari 2013.

2. Op dat tijdstip wordt ingetrokken het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Rhenen 2008 (het verstrekkingenboek) en het indicatieprotocol gemeente Rhenen 2008.

8.2. Bijlagen

De bij dit besluit behorende bijlagen maken onlosmakelijk deel uit van deze beleidsregels en bestaan uit:

1. De lijst met algemeen gebruikelijke voorzieningen
2. Het overzicht activiteiten en normering voor Hulp bij het huishouden

8.2. Citeerartikel

Dit besluit kan aangehaald worden als Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Rhenen 2013.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Rhenen op 23 april 2013.

De secretaris,

De voorzitter,

Publicatie is geschied op ... april 2013